1 000 000 de lei

poate câştiga cine se abonează *acum* pentru un an (12 numere) la revista ANTICIPAŢIA.

Preţul abonamentului este de 29.000 lei şi rămâne neschimbat întreaga perioadă dacă suma de mai sus va fi expediată înainte de 30 iunie a.c. Taxele de expediere prin poştă a revistei la domiciliul abonatului sunt suportate de redacţie. Banii pot fi trimişi prin mandat poştal pe numele DANELIUC CORNEL, pe adresa Societatea „ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ“ S.A. Piaţa Presei Libere nr.1, Bucureşti, sector 1, cod 79781, specificându-se „pentru revista Anticipaţia“.
Câştigătorul va fi desemnat prin tragere la sorţi, care va avea loc în prima jumătate a lunii iulie.

Mulţumim şi succes!

Redacţia

I.S.S.N. 1220 - 8620

anticipaţia

COLECŢIA POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE

Jocul de-a războiul
*
Piatra filozofală

SOCIETATEA ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ

542 - 543

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J 40/6775/1991

Anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF editată de S.C. „ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ" S.A.

Nr. 542/543

COMANDĂ DE STAT

SUMAR

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU – director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Director adjunct
CONSTANTIN PETRESCU

Director economic
CARMEN TEODORESCU

Lei 3000

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Coperta
Schimb cultural cu cenaclul „Andymon" – Berlin

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIŢULESCU

Tiparul: „INTERGRAPH" – tel. 220 49 35

Abonamentele se pot face la oficiile poştale, precum şi direct la redacţie.
Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 94 32
Telex: 11995

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, Bucureşti, cod 79781
Tel: 222 58 33 sau 223 15 40 int. 1151
Fax: 222 84 94
BUCUREŞTI
ROMÂNIA

ALEXANDRU MIRONOV

HAWKING: un geniu căruia i-a rămas doar creierul

Se numeşte **Steven Hawking** şi este unul dintre cei mai norocoşi pământeni – asta dacă priveşti jumătatea plină a unui pahar umplut numai până la jumătate. De ce? Pentru că, urmare a unui pariu făcut cu nişte prieteni în urmă cu douăzeci de ani, Hawking a reuşit o teorie unitară, rotundă, armonioasă, privind un subiect „fierbinte" în astrofizică; existenţa şi funcţionarea misterioaselor Black-Holes, obiecte galactice (naturale, bineînţeles) care au proprietatea de a atrage, de a „suge" substanţă, transportând-o şi transformând-o, prin procese fizice care – cel puţin vreme de câteva secole – vor rămâne un adevărat mister pentru ştiinţa pământeană.

Cu o asemenea temă şi cu rezolvarea ei, chiar parţială, profesorul Hawking şi-a asigurat, se pare, o candidatură la unele din premiile Nobel ce vor fi acordate în anii următori; mai mult, bârfesc fizicienii, când se va ajunge la înţelegerea integrală a soluţiilor propuse de fizicianul englez, este foarte posibil să se producă o creştere a cotei lui, atât de mult încât secolului al XX-lea, supranumit (spun tot ei) „secolul fizicii“ – să i se poată atribui drept început teoria restrânsă a relativităţii, formulată de suprageniala minte a lui Albert Einstein, iar drept sfârşit teoriile asupra Universului, elaborate de nu mai puţin strălucita minte a lui Steven Hawking.

Acum, partea goală a paharului plin doar pe jumătate...

Pe la vârsta de 20-21 de ani, studentul (relativ mediocru) în fizică, Steven Hawking suferă primele atacuri ale unei boli degenerescente asupra sistemului nervos, o boală care nu iartă. Îi sunt paralizate, încetul cu încetul, picioarele, mâinile şi chiar corzile vocale. Cu o forţă ieşită din comun, nu cedează, însă, bolii: studiază fizica până la uitarea de sine; se căsătoreşte cu prietena lui din anii facultăţii, care îi va rămâne soţie devotată de-a lungul următoarelor două decenii şi îi va face copii; începe o carieră universitară, acum foarte apreciată la Cambridge, în Anglia; şi suferă o uimitoare transformare, în propriul său creier, dobândind (sau dezvoltând?) capacităţi de analiză, sinteză şi creaţie, pe care nimeni în lume nu le mai are. Finalmente, va da chiar marea lovitură: stăpâneşte, se pare, evoluţia cumplitei boli, oprind-o la un stadiu de la care viaţa sa, preţioasa sa viaţă, nu mai este ameninţată.

Urmarea? La această oră, uimitorul nostru coplanetar, S. Hawking, predă fizică studenţilor săi, „vorbindu-le“ cu ajutorul degetelor de la mâna stângă: cu ele tastează la un computer personal; PC-ul respectiv are în memorie cuvintele – câteva mii – care vor fi apoi „rostite“, pentru cei din jur, de către un sintetizator de voce, prin care profesorul face şi „conversaţie“ sau susţine conferinţe. După ore îşi conduce – tot cu cele patru degete – fotoliul de infirm, îndreptându-se spre casă sau spre o cafenea, unde stă uneori la şuete cu studenţii, ori spre aeroport, de unde pleacă, adeseori, la congrese şi simpozioane la Moscova, Boston, Geneva, Berkeley, Chicago, adică acolo unde îl cheamă interesele lui de mare personalitate a ştiinţei lumii.

Se zice că „vede“, simte şi gândeşte în patru dimensiuni (noi, pământenii obişnuiţi, nu percepem decât trei); se mai zice că în adâncurile creierului său zac, încă nescoase la suprafaţă – căci aparatul matematic potrivit lor încă n-a fost inventat –, teorii la care vor munci, pentru a le înţelege şi dezvolta, fizicienii anilor 2100-2200; şi se mai zice că transformările impuse de boală şi condiţia lui specială l-au transformat într-un altfel de *Homo sapiens*, poate în acel *Homo superior* pe care evoluţia vieţii îl tot anunţă.

Se zice doar, precis nu se ştie nimic – şi poate că nici nu se va şti vreodată. Asta pentru că între creierul norocosului Hawking şi celelalte cortexuri de pe planetă legăturile sunt firave: doar cele câteva mii de cuvinte pe care computerul şi sintetizatorul de voce montate la bordul scaunului său de invalid le pot „rosti“, trimiţându-le către istorie. În rest, mister şi tăcere.

VOICU BUGARIU

MANIERISM SF ÎN LITERATURA ROMÂNĂ

Dintr-o coincidenţă, două dintre ideile preliminare ale acestei comunicări au fost enunţate public, pentru prima oară, în Timişoara, în urmă cu aproape un deceniu. Aici am vorbit despre fenomenul SF înţeles ca avangardă literară longevivă. Tot aici am încercat să definesc „dogma SF", atitudinea mentală aflată la originea permisivităţii SF. „Dogma SF" se bazează pe convingerea „mistică", iraţională că prezenţa unor motive şi modalităţi de tip SF îi asigură unui text literar o valoare specifică.

A treia idee preliminară am enunţat-o în articolul intitulat *Ars combinatoria*, apărut în 1983, în revista *Ateneu*. Afirmam acolo că literatura SF poate fi definită în termenii clasici ai literaturii manieriste, drept o artă a combinaţiilor creatoare, ce foloseşte anumite prefabricate culturale.

În rubrica susţinută în revista Anticipaţia şi în articolele din Almanah Anticipaţia (1995 şi 1996) am propus câteva clarificări. Am relevat mai întâi caracterul compozit al conceptului de literatură SF. Acest concept este rezultanta unei relaţii conflictuale între două mentalităţi. Pe de o parte, cea generată de mişcarea SF, pe de alta, cea legată de producerea şi lectura unor texte literare ce includ motive şi mentalităţi de tip SF. Am arătat apoi că literatura SF este un concept ce nu poate fi descris mulţumitor în absenţa unor precizări ce ţin de sociologia literară. Astfel, mişcarea SF are un efect centripet, iar textele SF unul centrifug. Altfel spus, mişcarea SF are tendinţa de a omologa orice text ce foloseşte modalităţile şi motivele specifice. Ea manifestă o permisivitate extraestetică, dictată de mecanisme psiho-sociale asemănătoare celor ce guvernează sectele religioase sau subculturile de tip *rock*. Textele de gen, în schimb, au o tendinţă centrifugă. Pe măsură ce sunt mai realizate artistic, tendinţa lor de a părăsi mişcarea creşte. Apare astfel paradoxul repudierii unor texte foarte reuşite pe motiv de calofilie sau de neapartenenţă clară la genul SF.

Încercând să definesc mai exact această realitate, am apelat la două noi concepte – sefultura şi SF jockey-ul –, încercând apoi să găsesc locul sefistului în angrenajul discutat. În ciuda unor reacţii severe, venite din partea unor participanţi fervenţi la mişcarea SF românească, definiţiile propuse nu au nimic peiorativ. Astfel, *sefistul* este o persoană adânc implicată în fenomenul social SF şi/sau un practicant al lecturii SF. Semnatarul acestor rânduri este, fără îndoială, un sefist. Pentru a scrie texte valide, însă, sefistul trebuie să devină prozator, critic, eseist, traducător. Cu un cuvânt, scriitor. Calitatea de sefist nu asigură în mod automat calificarea literară. Confuzia sistematică între calitatea de sefist şi cea de scriitor a impus crearea unui nou concept. *Sefultura* desemnează producţiile unor sefişti netransformaţi în scriitori. *SF jockey*-ul este un producător tipic de sefultură. El poate fi un excelent vorbitor şi animator. Poate fi, de asemenea, cunoscător al limbii engleze, talentat în materie de relaţii umane, bun organizator, om agreabil etc. Producţiile sale scrise sunt, însă, amatoristice. *SF jockey*-ul întrupează instituţionalizarea amatorismului în

producţia de texte SF. Cine decide unde se termină calificarea literară a unui sefist şi începe cea a unui scriitor? Dacă privim lucrurile din exteriorul mişcării SF, răspunsul este simplu: critica literară. Dacă privim din interiorul acesteia, constatăm că rolul criticii literare este preluat în întregime de *SF jockeys.* Cele două puncte de vedere duc la concluzii diametral opuse. Un critic literar constată că textele de susţinere semnate de *SF jockeys* sunt pur comerciale, conţin laude lipsite de orice reţinere. Laudele tradiţionale rostite sau scrise de *SF jockeys* au un dublu efect. Mai întâi, au darul de a mări numărul de aderenţi la mişcarea SF. După cum se ştie, un tânăr cu veleităţi de scriitor reuşeşte cel mai uşor să publice texte de tip SF. Pe de altă parte, însă, calitatea literară a textelor este în scădere, înregistrându-se o tendinţă spre plafonare şi spre deprofesionalizare. Se poate conchide că motivaţia principală a mişcării SF nu este creşterea unor scriitori, ci mărirea întinderii şi a coeziunii sale. Urmărind acest scop strategic, S*F jockey*-ul se dedă în mod constant unor teoretizări în legătură cu specificul literaturii SF. Cu mijloace mai mult sau mai puţin complexe, el argumentează la nesfârşit independenţa literaturii SF faţă de literatura generală (*mainstream*). În spaţiul cultural românesc, un eseist autentic, Cornel Robu, a dus până la ultimele consecinţe această pledoarie *pro domo.* El a lansat interesanta teorie a unei literaturi SF cu acces exclusiv spre exprimarea sublimului. Opiniile sale au atins maxima radicalizare într-un text apărut în *Almanah Anticipaţia 1996*: „Ce mai rămâne, însă, după ce scădem din science-fiction biologia (inclusiv «societatea sexelor» generatoare a «frumosului», după cum observa cu două secole în urmă Edmund Burke), sociologia (inclusiv utopia şi distopia, violenţa şi ideologia, «mesajul» şi «avertismentul»), psihologia (inclusiv «analiza psihologică» şi «caracterizarea/individualizarea/aprofundarea/bine-conturarea personajelor»)? Ce mai rămâne dacă mai scădem şi «stilul» (inclusiv «anti-stilul», violenţele şi bravadele de limbaj, cruditâţile şi vulgarităţile ostentative şi provocatoare, jargonul şi argoul)? Rămâne, evident, adevărata esenţă a SF-ului, rămâne nucleul său ireductibil, miezul său iradiant: *ontologic.* Rămâne fiorul ontologic, suferinţa ontologică, suferinţa de a fi atât de infim faţă de un cosmos atât de imens, ori atât de imens faţă de un micro-cosmos atât de infim, suferinţa de a fi atât de efemer faţă de marile durate cosmice... [...] Dar, mai presus de aceasta şi prioritar în adevăratul science-fiction (în «*hard SF*», mai ales), rămâne o ireductibilă «senzaţie de uimire», o «senzaţie de miracol» (*a sense of wonder*), o emoţie tot de ordin estetic, dar care, de această dată, nu este altceva decât arsura de-o clipă, cauterizantă şi iradiantă, a plăcerii sublimului, «vălul de înfiorare ce acoperă faţa sublimului», pentru a recurge la această parafrază." Frumoasa teorie are cusurul că nu poate fi aplicată decât cu mari contorsiuni artificiale, atunci când este vorba despre texte concrete. Un exemplu recent este comentariul propus de Cornel Robu în antologia *Twelve* la povestirea lui Ovid S. Crohmălniceanu, *Tratatul de la Neuhof.* Consecvent premiselor sale teoretice, Cornel Robu se extaziază literalmente în faţa acestei povestiri. Realitatea textuală nu-i dă, însă, dreptate. *Tratatul de la Neuhof* este o povestire ingenioasă, scrisă într-un stil eminamente jurnalistic, iar tonalitatea sa dominantă este umoristică. Trama este mai degrabă naivă, iar explicaţiile pseudo-ştiinţifice, la fel. Citită de un amator obişnuit de literatură, povestirea face o impresie agreabilă, iar ideea de-a popula corpul unui om cu o colonie de alieni este într-adevăr amuzantă. Dar de aici şi până la calităţile invocate de Cornel Robu este o cale foarte lungă. Dacă nu este un adept al „dogmei SF", cititorul nu reuşeşte cu nici-un chip să cadă în transa admirativă a antologatorului.

Teoria lui Cornel Robu este importantă în contextul discuţiei de faţă, fiindcă este cheia pentru înţelegerea unei mentalităţi. Cu mijloace eseistice de foarte bună calitate, Cornel Robu nu face decât să sprijine – spre regret, cu mijloace sofisticate – teza conform căreia există o competenţă SF, independentă de cea literară. Eseistul sugerează, în cele din urmă, că un critic literar nu face doi bani în faţa unui text SF autentic, adică pur. Se naşte întrebarea cine este profesionistul chemat să deceleze prezenţa esenţialului sentiment al sublimului? Cornel Robu însuşi, în prezentările sale din antologie, nu reuşeşte să-şi pună teoria în practică decât sporadic şi neconvigător. Este greu să rezişti impresiei că întreaga teorie este mai degrabă un frumos şi avântat eseu şi nu un sistem este-

tic, pasibil de-a fi folosit în analizarea unor texte concrete. Apare, în schimb, un efect neaşteptat. Din moment ce criticii literari sunt incapabili să valorizeze textele SF, înseamnă că profesionalismul lor este o vorbă goală. Poţi să citeşti biblioteci întregi, dacă nu ai „organ" pentru determinarea valorii SF, eşti descalificat de la plecare. De aici şi până la omologarea *SF jockey*-lor ca singură instanţă de valorizare în materie de texte SF nu este decât un singur pas.

Într-un mod realmente straniu, această situaţie aduce aminte de anii '50 şi '60 ai literaturii române, când apăruseră o seamă de critici improvizaţi. Discursurile lor sufereau mult sub raport cultural, dar exprimau un nemaipomenit aplomb. De ce erau acei oameni atât de siguri de ei şi de afirmaţiile lor? Evident, pentru că în spatele lor se afla partidul. Dar şi pentru că ei pretindeau, cu inocenţă agresivă, că *ştiu* cum trebuie scrisă literatura, *sunt siguri* că realismul socialist este singura cale posibilă şi necesară pentru propăşirea patriei. Cronicile literare din acele vremuri comparau cărţile apărute cu şabloanele lor simple. Se potriveau? Era bine. Nu se potriveau? Era rău.

În momentul când cineva determină cu atâta exactitate cum trebuie să arate un text *curat SF*, el cade, indiferent de bunele sale intenţii, în păcatul acelor semidocţi ce tăiau şi spânzurau în literatura română în acei ani îndepărtaţi. Iată de ce puriştii SF sunt, fără să-şi dea seama, nişte... „proletcultişti". N-am citit articolele unde, după câte am auzit, se afirmă că literatura SF este o emanaţie a comunismului. Constat, însă, că o argumentaţie în acest sens este posibilă. Cu condiţia ca textele ce apelează la motive şi modalităţi SF să fie considerate o literatură de sine stătătoare, opusă celeilalte literaturi.

Concluzia referitoare la conceptul de literatură SF apare cu destulă claritate. Cultivarea acestui concept este mai degrabă nefastă. Ea încurajează pseudo-competenţa, împiedică dezvoltarea unei critici literare vii, perpetuează „dogma SF" şi stagnarea generată de aceasta.

Mult mai profitabilă pare a fi susţinerea unui concept de tipul „literatura ce foloseşte modalităţi şi motive SF". Astfel privite lucrurile, „dogma SF" devine inoperantă, la fel pseudo-competenţa SF. Atunci când se discută despre literatura imaginarului, de exemplu, o întreagă tradiţie critică poate fi recuperată şi folosită. Iar dacă luăm în considerare existenţa unei bogate literaturi manieriste, promisiunile sunt şi mai generoase.

Putem deci conchide că avangarda literară SF s-a încheiat, fertilizând literatura manieristă. Această încheiere n-a avut loc brusc, precum un cataclism. Multe fenomene continuă în mod inerţial, dispariţia lor fiind o chestiune de timp. Literatura SF este, în fapt, un concept ce desemnează o etapă de istorie literară încheiată.

(Comunicare susţinută la *Sesiunea Helion '96*, Timişoara, 20-21 decembrie 1996.)

Neica Nimeni, „polemistul"

Într-o revistă trimestrială ce excelează prin calitatea hârtiei, un proaspăt publicist se străduieşte să iasă din anonimat pe seama textelor mele din *Anticipaţia*. Intervenţiile sale se află la nivelul lucrărilor de seminar ale unui student mediocru, nimerit la Filologie din vanitate.

De ce a ales fenomenul SF? Fiindcă în acest domeniu impostura intelectuală poate fi uşor escamotată. Este suficient să citeşti câteva cărţi şi să ai tupeu. Poţi astfel ajunge rapid în postura de „critic" cu rubrică, participant la simpozioane.

Ce te faci, însă, dacă nu cunoşti domeniul şi n-ai vocaţie de critic? Cum îţi ascunzi, apoi, crunta lipsă de cultură literară? Cum te prezinţi în faţa unor *SF jockeys* autentici, buni cunoscători ai fenomenului SF şi poligloţi?

Neica Nimeni a găsit soluţia. Va fi un polemist agresiv şi *unfair*. Se va răţoi şi va face ordine. Astfel treaba va merge strună.

Sunt în măsură să-i comunic: Treaba dumitale nu merge, neică Nimeni! Studiază! Învaţă limbi străine! Uită-te în dicţionare şi află sensul exact al conceptelor pe care le foloseşti! Roagă-l pe Dumnezeu să facă o minune şi să-ţi dea puţină dibăcie în materie de speculaţie intelectuală! Învaţă barem să simulezi că faci critică literară! Încearcă măcar să fii onest! Fă ceva! Fiindcă altfel vei rămâne un incorect şi mărunt jurnalist de provincie.

Jocul de-a războiul

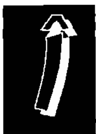

Desen de Mihai Diloiu

Philip K(indred) DICK (1928–1982)

În mod clar unul dintre cei mai importanţi doi–trei autori de science fiction ai secolului XX, Dick a obţinut în cariera sa un singur premiu SF: Hugo 1963 pentru romanul *Omul din castelul înalt* (Ed. Nemira, 1995). A urmat colegiul pentru un an, a lucrat într-un magazin de discuri şi a ţinut un program de muzică clasică la un post local de radio. A fost însurat de cinci ori şi a avut trei copii. Romane importante: *Defazare marţiană (Martian Time–Slip*, 1964), *Dr. Bloodmoney* (1965), *Cele trei stigmate ale lui Palmer Eldritch* (Ed. Nemira, 1996), *Vânătorul de recompense* (Ed. Nemira, 1992), *Ubik* (Ed. Nemira, 1994), *Labirintul morţii* (Ed. Athena, 1995). Alte cărţi apărute în româneşte: *Timpul dezarticulat* (Ed. Nemira, 1994), *Invazia divină* (Ed. Clasic, 1994), *Loteria solară* (Ed. Stiinţă & Tehnică, 1994).

Mihai-Dan Pavelescu

n biroul său din cadrul Oficiului pentru Calitatea Importurilor Terestre, bărbatul înalt luă raporturile din coşul de sârmă împletită şi, aşezându-se, le aranjă în faţa sa pentru a le putea citi. Îşi puse lentilele-iris şi-şi aprinse o ţigară.

– Bună dimineaţa, rosti cu o voce firavă şi susurată primul raport, în vreme ce Wiseman îşi plimbă degetul mare de-a lungul liniei de bandă lipită.

O ascultă toropit, în vreme ce privirea îi rătăcea prin parcarea ce se vedea prin fereastra deschisă.

– Ia spuneţi-mi, ce se întâmplă cu voi, acolo? V-am trimis lotul acela de..., urmă o pauză în care cel care vorbea, directorul departamentului vânzări din cadrul unui complex de supermagazine din New York îşi verifică registrele, ...jucării de pe Ganimede. Cred că vă daţi seama că trebuie să obţinem aprobarea pentru ele în timp util includerii lor în planul de achiziţii pentru toamnă, astfel încât să le avem în stoc pentru Crăciun.

Cu o voce plină de nemulţumire, directorul departamentului vânzări concluzionă:

– Anul acesta, jocurile de război vor fi din nou un articol foarte căutat. Avem de gând să cumpărăm o cantitate importantă.

Wiseman îşi plimbă degetul mare în josul numelui şi funcţiei celui care vorbea.

– Joe Hauck, susură vocea raportului. Magazinul pentru Copii-Appeley.

– Ah, spuse Wiseman, vorbind singur. Lăsă jos raportul, luă un formular neînregistrat şi se pregăti să răspundă. Apoi, cu jumătate de voce, întrebă: Chiar, ce-i cu lotul acela de jucării de pe Ganimede?

Părea să fi trecut cam prea multă vreme de când laboratoarele de testări se ocupau de ele. Cel puţin două săptămâni.

Bineînţeles, în prezent oricărui produs de pe Ganimede i se acorda o atenţie specială; anul trecut, Sateliţii depăşiseră starea lor obişnuită de lăcomie economică şi începuseră – conform serviciilor de informaţii – să treacă la acţiuni militare directe împotriva concurenţei, în rândul căreia locurile cele mai importante erau ocupate de cele Trei Planete Interioare. Însă, până acum, nu se întâmplase nimic. Produsele exportate aveau în continuare calitatea necesară, fără nici un fel de şmecherii speciale, fără vopsea toxică ce putea fi linsă, fără capsule cu bacterii.

Şi totuşi...

O comunitate de persoane atât de inventive, precum cea de pe Ganimede, era de aşteptat să dea dovadă de creativitate în orice domeniu s-ar fi implicat. Subversiunea ar fi fost tratată ca orice altă provocare – cu imaginaţie şi multă inteligenţă.

Wiseman se ridică şi ieşi din birou, îndreptându-se către clădirea alăturată, în care se aflau laboratoarele de testare.

Înconjurat de produse pe jumătate dezasamblate, Pinario îşi ridică privirea tocmai la timp pentru a-l vedea pe şeful său, Leon Wiseman, închizând uşa interioară a laboratorului.

– Mă bucur că ai venit încoace, spuse Pinario, cu toate că nu făcea altceva decât să tragă de timp; ştia că are o întârziere în ceea ce făcea de cel puţin cinci zile, iar întâlnirea asta nu putea însemna altceva decât că va avea probleme. Ar fi mai bine să-ţi pui un costum profilactic – nu vreau să rişti nimic.

Vorbise cu volubilitate, însă expresia feţei lui Wiseman rămase dură.

– Am venit în legătură cu trupele acelea de şoc ce iau cu asalt o cetate, setul de şase dolari, ripostă Wiseman, învârtindu-se printre grămezile de produse de toate mărimile, ce aşteptau să fie testate şi aprobate.

– Aaaa, setul de soldăţei de pe Ganimede, încuviinţă Pinario cu uşurare.

În privinţa acelui articol, conştiinţa îi era împăcată; orice persoană ce se ocupa de testări în laboratoare cunoştea instrucţiunile speciale cu privire la Pericolele de Contaminare din partea unor Particule de Cultură Ostilă Populaţiilor Urbane Nevinovate, instrucţiuni ce fuseseră impuse de către Guvernul Cheyenne, o hotărâre neclară, tipică oficialităţilor. Putea oricând – pe bună dreptate – să invoce aplicarea respectivei directive.

– Ca urmare a pericolului special implicat în acţiune, continuă el, în vreme ce se apropie de Wiseman pentru a-l însoţi, le-am dat drumul să funcţioneze singuri.

– Să mergem să aruncăm o privire, propuse Wiseman. Crezi că e îndreptăţită această precauţie, sau e un plus de paranoia, în legătură cu «mediile străine»?

– E justificată, în mod special în cazul unor articole pentru copii, răspunse Pinario.

Gesticulă puţin şi o parte din perete glisă, lăsând să se vadă o încăpere laterală. Chiar în centrul acesteia se găsea ceva ce-l făcu pe Wiseman să se oprească brusc. Era un manechin din plastic, de mărimea unui copil de vreo cinci ani, îmbrăcat cu nişte haine obişnuite şi înconjurat de jucării. Manechinul tocmai spunea:

– M-am plictisit de asta. Fă altceva. Făcu o pauză scurtă, apoi repetă: M-am plictisit de asta. Fă altceva.

Jucăriile de pe podea, reglate pentru a răspunde unor instrucţiuni verbale, lăsară baltă diferitele lor

ocupaţii şi-şi reluară acţiunile de la capăt.

— Facem economii, explică Pinario. Asta-i o grămadă de gunoi, care mai înainte de a merita banii cumpărătorilor, trebuie să treacă de o mulţime de teste. Dacă am sta pe lângă ele pentru a le menţine în funcţiune, ar trebui să nu mai plecăm de aici.

Chiar în faţa manechinului se afla grupul de soldaţi de pe Ganimede, inclusiv cetatea pe care aceştia trebuiau s-o cucerească. Tocmai se furişau către ea, într-o formaţie elaborată, când, la comanda manechinului, se opriseră. Acum se regrupau.

— Înregistrezi totul pe casetă? întrebă Wiseman.

— Bineînţeles, răspunse Pinario.

Soldăţeii de jucărie aveau cam cincisprezece centimetri înălţime şi erau fabricaţi din materialele termoplastice aproape indestructibile, pentru care erau atât de vestiţi producătorii de pe Ganimede. Uniformele lor erau sintetice, un amestec de diferite costume militare de pe Sateliţi şi planetele apropiate. Cetatea propriu-zisă, o construcţie masivă şi ameninţătoare, dintr-un material asemănător unui metal întunecat, semăna cu un fort legendar: suprafaţa superioară era presărată de mici deschizături, un pod mobil fusese ridicat, acum fiind invizibil, iar pe crenelul cel mai înalt flutura un stindard înflorat.

Cu o pocnitură însoţită de o şuierătură, reduta trimise un proiectil către atacatori. Acesta, într-un nor cu totul inofensiv de fum şi zgomot, explodă în mijlocul unui grup de soldaţi.

— Ripostează, observă Wiseman.

— Dar până la urmă pierde lupta, spuse Pinario. Trebuie să o piardă. Dacă vorbim din punct de vedere psihologic, ea simbolizează realitatea externă. Bineînţeles, pentru copil cei doisprezece soldaţi reprezintă propriile sale eforturi pentru acceptarea acesteia. Prin participarea la cucerirea cetăţii, copilul capătă sentimentul că este competent în modul în care se descurcă în contact cu lumea cea aspră. În cele din urmă, reuşeşte să învingă, însă numai după o perioadă chinuitoare, plină de efort şi răbdare. Oricum, aşa scrie în instrucţiuni. Îi înmână lui Wiseman broşura.

În vreme ce o răsfoia, Wiseman îl întrebă:

— Modul în care atacă diferă de fiecare dată?

— Se împlinesc opt zile de când funcţionează. Până acum n-au atacat de două ori în acelaşi fel. Ce naiba, s-au investit nişte bani în treaba asta.

Soldaţii se furişau, apropiindu-se încet-încet de Cetate. Din pereţi apărură câteva aparate de monitorizare, care începură să-i urmărească. Folosindu-se de alte jucării care erau testate, soldaţii se pitiră după acestea.

— Se pot folosi de configuraţiile întâmplătoare ale terenului, explică Pinario. Utilizează un tropism orientat pe obiecte: atunci când zăresc, de exemplu, o casă de păpuşi ce se află aici pentru testare, se strecoară în ea asemenea unor şoareci. O să se vâre prin toate colţurile.

Pentru a demonstra afirmaţia făcută, ridică o navă spaţială de jucărie executată de o companie de pe Uranus; agitând-o, făcu să cadă din ea doi soldaţi.

— Procentual vorbind, cam de câte ori cuceresc cetatea? întrebă Wiseman.

— Până acum, au reuşit o dată din nouă încercări. În spatele ei există un sistem de reglare, care poate fi fixat pentru un număr mai ridicat de încercări reuşite.

Îşi croi drum printre soldaţii ce înaintau; Wiseman îl însoţi şi amândoi se aplecară pentru a inspecta fortăreaţa.

— Ea reprezintă, de fapt, chiar sursa de energie, spuse Pinario. Deşteaptă treabă. Pe deasupra, ordinele soldaţilor tot aici îşi au originea. Transmisie de înaltă frecvenţă dintr-o cutie cu muniţii.

Deschizând partea din spate a fortăreţei, îi arătă şefului său containerul cu muniţii. Fiecare proiectil reprezenta un crâmpei dintr-o instrucţiune. Atunci când se pornea un nou atac, proiectilele erau amestecate, prin intermediul vibraţiilor şi astfel ele ajungeau să se poziţioneze într-o nouă ordine. În acest fel, modalitatea de atac era în întregime aleatorie. Însă, de vreme ce numărul proiectilelor era limitat, trebuia să existe un număr limitat de manevre de atac.

— Le încercăm pe toate, urmă Pinario.

— Nu putem accelera desfăşurarea?

— O să ia ceva timp. S-ar putea să încerce vreo mie de manevre şi apoi...

— Următoarea, completă Wiseman, s-ar putea să-i oblige să efectueze o întoarcere de nouăzeci de grade şi să înceapă să tragă în cea mai apropiată fiinţă umană.

— Sau chiar mai rău, spuse lugubru Pinario. Sunt o grămadă de ergi în unitatea aia de alimentare. E concepută să dureze cinci ani. Dacă întreaga energie ar fi eliberată dintr-o dată...

— Continuă testarea.

Cei doi bărbaţi se priviră unul pe altul, apoi se uitară la cetate. Soldaţii aproape că ajunseseră la ea. Dintr-o dată, un zid al fortăreţei coborî; apăru ţeava unei mitraliere şi soldaţii fură culcaţi la pământ.

N-am mai văzut chestia asta până acum, murmură Pinario.

Pentru o clipă, nu se mişcă nimic, nicăieri. Apoi, copilul-manechin, aşezat printre jucăriile sale, rosti:

— M-am plictisit de asta. Fă altceva.

Cuprinşi de un fior de nelinişte, cei doi bărbaţi priviră cum soldaţii se ridică şi se regrupează.

Două zile mai târziu, în birou îşi făcu apariţia superiorul lui Wiseman, un bărbat scund, solid, furios şi

cu ochi ce păreau că vor să-i iasă din cap.

– Ascultă ce-ți spun, îi zise Fowler, întrerupi imediat testarea afurisitelor ălora de jucării. Mâine s-a terminat cu așa ceva. Se răsuci ca să iasă din birou, însă Wiseman îl opri.

– Treaba e prea serioasă, răspunse el. Haide în laborator și o să-ți arăt.

Fowler îl însoți, tot drumul până acolo explicându-i justețea hotărârii sale.

– Nici nu realizezi cât capital au investit în treaba asta unele dintre aceste firme! tocmai îi spunea, în vreme ce intra în laborator. Pentru fiecare produs ce este reprezentat aici, pe Lună se găsește o navă sau un depozit întreg ce așteaptă aprobarea oficială să-și aducă marfa încoace!

Pinario nu se vedea, așa că Wiseman își folosi cheia, trecând și de semnalizarea manuală ce deschidea camera de testare.

Acolo, înconjurat de jucării, se găsea manechinul construit de laboranți. În jurul acestuia, jucăriile își desfășurau acțiunile ciclice. Racheta îl făcu pe Fowler să tresară.

– Acesta este cel mai ciudat produs, spuse Wiseman, aplecându-se în apropierea fortăreței. Un soldat tocmai se târa pe burtă pentru a se apropia de aceasta. După cum poți vedea, sunt doisprezece soldați. Un număr atât de mare, plus energia ce o au la dispoziție, plus datele cuprinse în complexele instrucțiuni...

– Văd doar unsprezece, îl întrerupse Fowler.

– Probabil că unul se ascunde, zise Wiseman.

– Nu, are dreptate, vorbi cineva dinapoia lor și-și făcu apariția Pinario purtând o expresie rigidă. Tocmai am întreprins o investigație. Unul a dispărut.

Cei trei bărbați rămaseră tăcuți.

– Poate că l-a distrus fortăreața, sugeră în cele din urmă Wiseman.

– Există o lege a materiei care se ocupă de treaba asta, spuse Pinario. Dacă «l-a distrus» – *ce a făcut cu rămășițele sale?*

– E posibil să-l fi transformat în energie, murmură Fowler, examinând fortăreața și soldații rămași.

– Când mi-am dat seama că a dispărut un soldat, urmă Pinario, am făcut ceva ingenios. Am cântărit fortăreața și pe cei unsprezece rămași. Greutatea lor totală este egală cu cea a setului original – respectiv a celor doisprezece soldați și a cetății. Așa că el este undeva, acolo înăuntru.

Arătă către fortăreața care tocmai atunci îi împroșca cu foc susținut pe soldații ce avansau spre ea.

Studiind cetățuia, Wiseman fu cuprins de o profundă intuiție. Aceasta se schimbase. Era, într-un anume fel, diferită.

– Să revedem banda, rosti el.

– Ce? întrebă Pinario, după care se înviora brusc. Bineînțeles.

Ducându-se până la copilul-manechin, îl scoase din funcțiune, îl deschise și scoase din el caseta video. Mergând nesigur, o duse până la proiector.

Se așezară și începură să urmărească înșiruirea de secvențe înregistrate: atac după atac, și asta până ce începură să li se închidă ochii. Soldații înaintau, se retrăgeau, erau împroșcați cu foc, se ridicau din nou, din nou înaintau...

– Oprește, spuse Wiseman dintr-o dată.

Revăzură ultima parte.

Un soldat se îndrepta neabătut spre baza fortăreței. O rachetă trimisă către el explodă și, pentru o vreme, îl ascunse privirii. Între timp, ceilalți unsprezece soldați se repeziră într-o încercare nebunească de a escalada zidurile. Soldatul în cauză se ivi din norul de praf și-și continuă drumul. Ajunse la zid. O porțiune a acestuia se retrase.

Soldatul, aproape contopindu-se cu zidul cenușiu al fortăreței, folosi capătul propriei puști ca pe o șurubelniță și-și demontă capul, apoi un braț, apoi ambele picioare. Părțile dezasamblate erau introduse pe rând prin deschizătura apărută în peretele cetății. Când din el nu mai rămase decât brațul și pușca, acestea se târâră orbește în interiorul fortăreței, unde dispărură, la rândul lor. Deschizătura se făcu nevăzută.

După o tăcere îndelungată, cu o voce răgușită, Fowler spuse:

– Părintele va presupune, în această situație, că copilul a pierdut sau a distrus unul dintre soldați. Încet-încet, numărul soldaților se va împuțina, iar cel învinuit va fi copilul.

– Și ce propui? pufni Pinario.

– Lasă-l să meargă mai departe, spuse Fowler și Wiseman aprobă din cap. Lasă-l să-și încheie întregul ciclu, dar nu-l lăsa nesupravegheat.

– De-acum încolo voi pune să stea cineva cu el în cameră, fu de acord Pinario.

– Mai bine ai sta chiar tu, sugeră Fowler.

Fără să-și facă gândul cunoscut, Wiseman își spuse: „Poate că ar fi mai bine dacă am sta toți împreună cu el. Cel puțin doi dintre noi, Pinario și cu mine.

Mă întreb ce-o fi făcut cu bucățile."

Oare ce făcuse cu ele?

Până la sfârșitul săptămânii, citadela mai înghiți încă patru soldați.

Privind-o printr-un monitor, Wiseman nu putea zări nici o schimbare vizibilă din exterior. Era un lucru normal. Creșterea trebuie să fi fost strict

internă, ceva ce nu putea fi văzut.

Mereu și mereu aceleași atacuri, cu soldații ce continuau să se agite și cu fortăreața ce se apăra, deschizând, la rândul ei, focul. Între timp, avea în fața sa o serie de noi produse de pe Ganimede. Jucării și mai noi ce trebuiau testate.

„Ce să fac acum?“ se întrebă.

Primul articol era aparent simplu: un costum de cow-boy din străvechiul vest american. Cel puțin, așa era descris. Acordă însă extrem de puțină atenție celor scrise în manualul de utilizare: la dracu' cu tot ce aveau cei de pe Ganimede de spus în legătură cu asta.

Deschise cutia și scoase costumul, întinzându-l alături. Materialul din care era făcut avea o culoare cenușie. Semăna doar foarte vag cu un costum de cow-boy; croiala părea neterminată, șovăitoare. Iar când îl ridică, se deformă de îndată. Observă că o parte atârna într-un loc de parcă ar fi fost un sac.

– Nu pricep, îi spuse lui Pinario. Chestia asta n-o să se vândă.

– Îmbracă-l, îi răspunse celălalt. O să vezi.

Cu multă greutate, Wiseman reuși să se strecoare în costum.

– N-o fi periculos? întrebă el.

– Nu, îl liniști Pinario. L-am încercat și eu ceva mai devreme. E o idee mai cuminte, însă ar putea fi mai eficace. Pentru a-l pune în funcțiune, trebuie să-ți folosești imaginația.

– Și ce să-mi imaginez?

– Orice.

Costumul îl duse pe Wiseman cu gândul la cow-boy, așa că își închipui că este din nou la fermă, mergând pe drumul plin de pietriș ce se întindea la marginea pășunii, pe care oi negre rumegau cu acea mișcare rapidă, dintr-o parte într-alta, a maxilarului inferior. Se opri lângă gardul din sârmă ghimpată – susținut, din loc în loc, de niște stâlpi – și rămase cu privirea ațintită asupra oilor. Apoi, dintr-o dată, oile se înșiruiră și plecară, îndreptându-se către coasta umbrită a unui deal ce se găsea în afara câmpului său vizual.

Văzu niște chiparoși ce se conturau cu claritate pe fundalul cerului. Un uliu, departe, în tării, își mișca alene aripile... de parcă, își spuse, s-ar umple cu aer, pentru a se ridica mai mult. Uliul plană cu viteză, îndepărtându-se, după care continuă să plutească fără grabă. Wiseman încercă să zărească ce pradă urmărea. Nu văzu altceva decât câmpiile, uscate de soarele miezului de vară și roase de oi. O mulțime de greieri. Iar pe drum, o broască râioasă. Aceasta își făcuse un adăpost în praful drumului; numai partea de deasupra i se mai vedea.

În vreme ce se apleca, încercând să-și adune îndeajuns curaj pentru a atinge capul plin de negi al broaștei, o voce de bărbat se auzi în apropierea lui, spunând:

– Cum îți place?

– Grozav, răspunse Wiseman. Trase adânc aer în piept, umflându-și plămânii cu mirosul ierbii uscate. Hei, cum poți să deosebești la broaște o femelă de un mascul? După pete, sau cum?

– De ce? îl întrebă bărbatul ce se găsea puțin înapoia lui și, prin urmare, nu foarte vizibil.

– Pentru că am găsit aici una.

– Pot să-ți pun câteva întrebări, pentru a ne cunoaște mai bine?

– Sigur, spuse Wiseman.

– Câți ani ai?

Asta era o întrebare ușoară.

– Zece ani și patru luni, răspunse cu mândrie.

– În acest moment, unde te afli, de fapt?

– La țară, la ferma domnului Gaylord, unde tata ne duce, pe mine și pe mama, de câte ori putem, la sfârșit de săptămână.

– Ia întoarce-te și uită-te la mine, rosti bărbatul. Spune-mi dacă mă cunoști.

Fără tragere de inimă, își întoarse privirea de la broasca pe jumătate îngropată, pentru a-l privi pe vorbitor. Zări un adult cu o față îngustă și un nas lung, oarecum neregulat.

– Sunteți cel care aduce buteliile cu butan, exclamă el. Lucrați pentru compania de gaz. Aruncă o privire în jur și, bineînțeles, zări și camionul, parcat lângă poartă. Tata spune că butanul este scump, dar că nu există o altă...

Bărbatul îl întrerupse:

– Așa, din pură curiozitate, care este numele companiei de gaz?

– Scrie chiar pe camion, zise Wiseman, citind literele mari, vopsite pe mașină. Pinario – Distribuitori de Gaz Butan, Petaluma, California. Dumneavoastră sunteți domnul Pinario.

– Ai putea să juri că ai zece ani și că te găsești pe un câmp din apropiere de Petaluma, California? îl întrebă domnul Pinario.

– Bineînțeles. Putea vedea, dincolo de câmp, un șir de dealuri împădurite. Acum voia să le cerceteze; se plictisise să flecărească atât. Pe curând, aruncă el, luând-o din loc. Trebuie neapărat să fac o excursie.

Începu să alerge, îndepărtându-se de domnul Pinario, de-a lungul drumului plin de pietriș. Înaintea lui, stârniți de pașii lui, săreau greieri. Gâfâind, fugi din ce în ce mai repede.

– Leon! strigă domnul Pinario în urma lui. Mai bine ai lăsa-o baltă! Nu mai alerga!

– Am niște treabă pe dealurile alea, răspunse cu voce întretăiată Wiseman, continuându-și goana.

Dintr-o dată, ceva îl lovi cu toată forța; căzu pe

spate, sprijinindu-se în mâini, apoi încercă să se ridice. În aerul uscat al amiezii ceva luci tremurător; fu cuprins de teamă și se trase înapoi. Apăru o formă, un zid neted...

— N-o să ajungi la dealurile alea, îl anunță domnul Pinario, din spate. Mai bine ai rămâne pe loc. Altfel o să te lovești de lucruri.

Mâinile lui Wiseman erau umezite de sânge; atunci când căzuse se tăiase. Cuprins de mirare, le privi...

Pinario îl ajută să se dezbrace de costumul de cow-boy, spunând:

— E cea mai nesănătoasă jucărie pe care ți-o poți imagina. După ce o va purta o scurtă perioadă de timp, copilul se va găsi în imposibilitatea de a înfrunta realitatea contemporană. Uită-te la tine.

Stând în picioare cu dificultate, Wiseman inspectă costumul; Pinario i-l luase cu multă dificultate.

— Nu-i rău, comentă cu voce tremurătoare. În mod evident stimulează tendințele deja existente de escapism din fața realității. Știu că spre sfârșitul copilăriei am avut o astfel de tendință latentă de retragere într-o lume imaginară. Și asta exact în acea perioadă, când am locuit la țară.

Desen de Marian Leonida

— Observă cum ai incorporat elemente reale în toată treaba asta, zise Pinario, pentru a face această fantezie să dureze cât mai mult. Dacă ai fi avut timp, ai fi găsit o modalitate pentru a include în ea și peretele laboratorului, eventual sub forma unei laturi a hambarului.

— Deja... deja începusem să zăresc vechea lăptărie, în care fermierii își aduceau laptele pe care urmau să-l vândă.

— După ce ar mai fi trecut ceva timp, continuă Pinario, ar fi fost aproape imposibil să te mai scot de acolo.

Din nou comentând doar în gând, Wiseman își spuse că dacă jucăria asta putea face așa ceva unui adult, era de imaginat ce efect ar fi avut asupra unui copil.

— Produsul ăla pe care-l mai avem aici, vorbi tot Pinario, jocul acela, e o treabă de-a dreptul năucitoare. Te simți în stare să-ți arunci ochii pe el acum? Mai poate aștepta.

— Mă simt perfect, spuse Wiseman. Ridică al treilea pachet și începu să-l deschidă.

— Seamă-nă tare mult cu vechiul joc, Monopoly, observă Pinario. Se numește Sindrom.

Jocul era alcătuit dintr-o tablă de carton, plus banii necesari desfășurării lui, zaruri și diferite piese ce-i reprezentau pe jucători. Și acțiuni la bursă.

— În mod clar, trebuie să cumperi cât mai multe acțiuni, comentă Pinario, la fel ca în toate jocurile de felul ăsta. Nici măcar nu se mai obosi să citească instrucțiunile. Hai să-l chemăm și pe Fowler aici și să jucăm un rând – e nevoie de cel puțin trei jucători.

Peste puțin timp, directorul departamentului li se alăturase. Cei trei bărbați se așezară la mas.

— Ca în cazul tuturor jocurilor de acest gen,

explică Pinario, toţi jucătorii pornesc cu acelaşi capital, iar pe parcursul jocului, statutul se schimbă în funcţie de valoarea acţiunilor obţinute în diferite investiţii economice.

Investiţiile erau reprezentate prin obiecte din plastic, mici şi luminoase, semănând foarte bine cu hotelurile şi casele din jocul Monopoly.

Aruncară zarurile, mutară piesele pe tabla de joc, licitară şi cumpărară diferite proprietăţi, plătiră amenzi, încasară amenzi, se duseră pentru o perioadă de timp în «camera de decontaminare». În acest timp, în spatele lor, cei şapte soldaţi de jucărie se furişau iar şi iar spre fortăreaţă.

– M-am plictisit de asta, spuse manechinul cu figură de copil. Fă altceva.

Soldaţii se regrupară. Din nou porniră la atac, apropiindu-se din ce în ce mai mult de citadelă.

Iritabil şi agitat, Wiseman spuse:

– Mă întreb cât timp mai trebuie să meargă blestemăţia aia până când să ne dăm seama în ce scop a fost construită?

– N-avem de unde şti. Pinario rămase cu ochii lipiţi de un certificat de acţionar, purpuriu cu auriu, pe care Fowler tocmai îl achiziţionase. Mi-ar prinde bine ăsta, spuse el. Sunt acţiuni pentru o mină de uraniu greu de pe Pluto. Ce vrei pe ele?

– E o proprietate valoroasă, murmură Fowler, în vreme ce-şi verifica celelalte acţiuni. Totuşi, s-ar putea să facem un târg.

"Cum aş putea să mă concentrez la joc", îşi spuse Wiseman "când chestia aia de acolo tinde să... Dumnezeu ştie ce să facă? Să facă ceea ce a fost construită să facă. Să atingă oare masa critică?"

– Ia staţi niţel, rosti cu o voce joasă şi măsurată. Lăsă jos teancul de acţiuni. S-ar putea ca această fortăreaţă să fie o pilă?

– Ce fel de pilă? întrebă Fowler, preocupat de cărţile din mână.

– Terminaţi cu jocul ăsta! se răsti Wiseman.

– O idee interesantă, comentă Pinario, întrerupându-şi şi el jocul. Bucăţică cu bucăţică, construieşte o bombă atomică. Adăugând puţin câte puţin, până când... Nu, ne-am gândit la asta. Nu are nici un fel de elemente grele. Pur şi simplu, este o baterie cu o durată estimată la cinci ani, plus un anumit număr de mici maşinării controlate prin comenzi ce sunt transmise chiar de către baterie. Nu poţi fabrica o pilă atomică din aşa ceva.

– Părerea mea, spuse Wiseman, e că am fi mai în siguranţă dacă am scoate-o de aici.

Experienţa pe care o avusese cu costumul de cowboy îl făcuse să privească cu mult mai mult respect produsele fabricate pe Ganimede. Iar în cazul în care costumul era cel mai cuminte dintre toate...

Uitându-se peste umăr, Fowler observă:

– Acum mai sunt doar şase soldaţi.

Wiseman şi Pinario se ridicară amândoi dintr-o dată. Fowler avea dreptate. Mai rămăsese doar jumătate din setul de soldaţi. Încă unul ajunsese până la fortăreaţă şi fusese asimilat.

– Haideţi să aducem un expert în bombe de la Serviciile Militare, zise Wiseman, şi să-l punem s-o verifice. Treaba asta iese de sub jurisdicţia noastră. Se întoarse către şeful său. Nu eşti de acord?

– Mai întâi să terminăm jocul ăsta, spuse Fowler.

– De ce?

– Pentru că vrem să fim siguri în legătură cu el. Totuşi, interesul său indica faptul că devenise implicat emoţional şi voia să joace până la sfârşitul partidei. Ce-mi dai în schimbul acestor acţiuni ale minei de pe Pluto? Aştept oferte.

Încheie o tranzacţie. Jocul mai continuă încă o oră. În cele din urmă, toţi trei îşi dădură seama că Fowler începuse să preia controlul diferitelor acţiuni din joc. Avea cinci investiţii miniere, plus două firme de materiale plastice, un monopol de alge, şi toate cele şapte investiţii de vânzare *en detail*. Pe lângă asta, ca urmare a faptului că era deţinătorul aproape absolut al acţiunilor, reuşise să acapareze şi majoritatea banilor.

– Am ieşit din joc, spuse Pinario. Îi mai rămăseseră doar acţiuni de mică importanţă, ce nu mai ofereau nici un fel de control. Vrea cineva să le cumpere?

Cu ultimii bani rămaşi, Wiseman i le cumpără. După ce le obţinu, continuă jocul, numai el împotriva lui Fowler.

– E clar că acest joc este o replică tipică pentru relaţiile economice interculturale, observă Wiseman. Investiţiile comerciale sunt în mod evident acţiuni de pe Ganimede.

Fu străbătut de un fior de excitare; zarurile îi căzuseră bine de vreo două ori şi era în măsură să adauge o nouă acţiune la puţinele sale proprietăţi.

– Copiii care vor juca acest joc vor căpăta o atitudine sănătoasă în ceea ce priveşte realităţile economice. Îi va pregăti pentru realităţile economice. Îi va pregăti pentru lumea adulţilor.

Însă, după câteva minute, pică în mijlocul unor proprietăţi aparţinându-i lui Fowler şi amenzile îi secară toate resursele. Fu nevoit să renunţe la două acţiuni ale proprietăţilor sale; sfârşitul era aproape.

Urmărind soldaţii ce se apropiau de fortăreaţă, Pinario spuse:

– Ştii, Leon, îmi vine să-ţi dau dreptate. Chestia s-ar putea să se transforme în terminalul unei bombe. Un anumit tip de staţie de recepţie. Când va fi complet instalată, ar putea primi o transmisie de energie de pe Ganimede.

– E posibil un asemenea lucru? întrebă Fowler, grupându-şi banii de joc în diferite despărţituri.

– Cine poate ştii de ce sunt în stare? comentă Pinario, învârtindu-se de colo-colo cu mâinile înfundate în buzunare. N-aţi mai terminat jocul?

– E aproape gata, răspunse Wiseman.

– V-am întrebat pentru că mai sunt doar cinci soldaţi. Se pare că acum acţionează mai repede. A fost nevoie de o săptămână pentru primul, şi numai de o oră pentru cel de-al şaptelea. Nu m-ar mira deloc dacă cei rămaşi ar dispărea în următoarele două ore... toţi cinci vreau să zic.

– Am terminat, chicoti Fowler. Reuşise să pună mâna pe ultima acţiune şi pe ultimul dolar.

Wiseman se ridică de la masă, lăsându-l pe Fowler singur.

– O să chem Serviciile Militare pentru verificarea fortăreţei. Cât despre jocul ăsta, nu-i nimic altceva decât o copie, ideea fiind furată după Monopoly.

– E posibil ca ei să nu ştie că noi avem deja acelaşi joc, sub un alt nume, replică Fowler.

Jocului Sindrom i-a fost aplicată ştampila «Admis», iar importatorul a fost informat de acest lucru. Din biroul său, Wiseman îi contactă pe cei de la Serviciile Militare şi le comunică ce dorea de la ei.

– O să sosească imediat un expert în bombe, rosti vocea calmă de la celălalt capăt al firului. Poate că ar trebui ca până la venirea acestuia să lăsaţi singur obiectul în cauză.

Simţindu-se oarecum lipsit de orice utilitate, Wiseman îi mulţumi funcţionarului şi închise. Nu reuşiseră să descopere sensul ascuns al jocului de-a războiul cu soldaţii şi fortăreaţa; acum, aceasta nu mai era responsabilitatea lor.

Expertul în bombe era un tânăr cu păr tuns scurt, care le zâmbi prieteneşte în vreme ce-şi întindea pe jos echipamentul. Purta o salopetă obişnuită, fără nici un fel de echipament de protecţie.

– În primul rând, spuse el după ce inspectă fortăreaţa, sfatul meu este să deconectaţi bateria. Sau, dacă doriţi, putem lăsa ca acest ciclu să se încheie, după care să deconectăm bateria, mai înainte de a avea loc vreo reacţie. Cu alte cuvinte, permiteţi şi ultimelor elemente mobile să intre în citadelă. Apoi, de îndată ce sunt înăuntru, deconectăm legăturile, desfacem fortăreaţa şi vom vedea ce pregătea.

– Oare nu-i periculos? întrebă Wiseman.

– Cred că nu, răspunse expertul. Nu detectez nici un fel de radioactivitate în interior. Se aşeză apoi pe podea, în spatele fortăreţei, ţinând în mâini un cleşte de tăiat.

Mai rămăseseră numai trei soldaţi.

– Probabil că n-o să mai dureze mult, spuse tânărul plin de veselie.

După cincisprezece minute, unul dintre cei trei soldaţi se strecură până la baza fortăreţei, îşi deşurubă capul, unul din braţe, picioarele, trupul şi dispăru, bucăţică cu bucăţică, prin deschizătura ce apăruse special pentru el.

– Au mai rămas doar doi, comentă Fowler.

După încă zece minute, unul dintre cei doi o luă pe acelaşi drum.

Cei patru bărbaţi îşi aruncară priviri unul altuia.

– E aproape gata, rosti răguşit Pinario.

Ultimul soldat rămas îşi croi şi el drum până la fortificaţie. Din interiorul acesteia, armele trăgeau asupra lui, însă el continua să înainteze.

– Dacă analizăm din punct de vedere statistic, spuse Wiseman cu voce tare, încercând să mai destindă atmosfera, de fiecare dată ar trebui să dureze ceva mai mult, pentru că, de fiecare dată, are mai puţini oameni asupra cărora să se concentreze. Ar fi trebuit să înceapă în forţă, apoi să mai rărească ritmul, după care, ultimului soldat i-ar fi trebuit cel puţin o lună până să...

– Vorbiţi mai încet, interveni cu o voce joasă şi îngăduitoare tânărul expert în bombe. Dacă nu vă deranjează...

Ultimul dintre cei doisprezece soldaţi ajunse la baza fortăreţei. La fel ca şi ceilalţi dinaintea lui, începu să se dezmembreze.

– Fii gata cu cleştele ăla, zise Pinario cu voce aspră.

Părţile componente ale soldatului intrară în fortăreaţă. Deschizătura începu să se micşoreze. Din interiorul construcţiei începu să se audă un zumzăit, zgomotul unei activităţi ce se intensifica.

– Pentru Dumnezeu, acum! ţipă Fowler.

Tânărul expert îşi folosi cleştele pentru a tăia contactul de la polul pozitiv al bateriei. Din locul atins ţâşni o scânteie, iar tânărul sări înapoi, din reflex; cleştele îi zbură din mâini, alunecând pe podea.

– Isuse! exclamă. Am fost electrocutat.

Ameţit, încercă să apuce din nou cleştele.

– Ai atins marginea construcţiei, vorbi agitat Pinario. Ridică el cleştele şi se lăsă pe vine, căutând pe pipăite legătura. Poate dacă-l apuc cu o batistă, mormăi el, trăgându-l înapoi şi scotocindu-se prin buzunare . Are cineva ceva ce pot înfăşura în jurul ăsteia? Nu vreau să fiu pus la pământ. Nu poţi ştii câţi...

– Dă-mi-l mie, ceru Wiseman, luându-i cleştele din mână.

Îl dădu la o parte pe Pinario şi tăie legătura cu cleştele.

– Prea târziu, spuse calm Fowler.

Wiseman de-abia mai auzi vocea superiorului; auzea, în schimb, sunetul neîntrerupt din capul său, și-și puse mâinile la urechi, inutil, încercând să-l oprească. Acum părea să vină direct de la fortăreață, trecându-i prin craniu, ca și cum ar fi fost transmis de oase. *Ne-am moșmondit prea multă vreme,* își spuse. *Acum ne-a prins.* Ne-a învins pentru că eram prea mulți și a trebuit să aibă fiecare o părere diferită.

În capul său, o voce spuse:

– Felicitări. Ca urmare a perseverenței și curajului, ai câștigat!

Fu cotropit de un sentiment profund de împlinire.

– Șansele de a reuși erau extrem de reduse, continuă vocea din capul său. Oricine altcineva ar fi dat greș.

Atunci știu că totul este în regulă. Greșiseră și își făcuseră griji degeaba.

– Ceea ce ai făcut aici, declară vocea, vei putea continua să faci pentru tot restul vieții tale. Vei putea întotdeauna să-ți înfrângi adversarii. Prin răbdare și perseverență, vei putea învinge. La urma urmelor, universul nu este un loc atât de mare...

Nu, își spuse, cu ironie, nu este.

– Sunt doar niște persoane obișnuite, îl liniști vocea. Așa că, chiar dacă tu ești unul singur împotriva mai multora, nu ai de ce să te temi. Acordă-i puțin timp... și nu-ți face griji.

– N-o să-mi fac, zise el cu glas tare.

Bâzâitul se stinse. Vocea dispăru.

După o lungă tăcere, Fowler șopti:

– S-a terminat.

– Nu pricep, mormăi Pinario.

– Asta trebuia să facă, îi explică Wiseman. E o jucărie terapeutică. Îi dă copilului încredere în forțele lui. Dezasamblarea soldaților – le adresă un rânjet – pune capăt separării dintre el și lume. El devine una cu lumea. Și, făcând acest lucru, o cucerește.

– Atunci, nu prezintă nici un pericol, spuse Fowler.

– Toată munca asta, de pomană, se zburli Pinario. Îmi pare rău că te-am chemat de pomană, se adresă el expertului în bombe.

Fortăreața își deschisese acum larg toate porțile. Din ea ieșiră doisprezece soldați, din nou întregi. Ciclul era complet; atacul putea începe din nou.

Dintr-o dată, Wiseman vorbi:

– Nu-i voi aproba intrarea.

– Ce? se miră Pinario. De ce nu?

– N-am încredere în el, răspunse Wiseman. E prea complicat pentru ceea ce face de fapt.

– Explică, îi ceru Fowler.

– Nu e nimic de explicat. Avem aici jucăria asta extrem de complexă, și tot ce face e să se desfacă în bucăți, după care se reasamblează singură. *Trebuie* să mai fie ceva, chiar dacă nu putem să...

– E o chestie terapeutică, interveni și Pinario.

– Te las pe tine să hotărăști, Leon, vorbi Fowler. Dacă ai îndoieli, nu-l aproba. Niciodată nu suntem prea prudenți.

– Poate că mă înșel, zise Wiseman, însă mă tot întreb, așa, de unul singur: *Pentru ce, exact, au construit ei chestia asta?* Am sentimentul că tot nu știu.

– Și Costumul de Cow-boy American, adăugă Pinario. Nici pe ăla nu vrei să-l aprobi.

– Doar jocul, răspunse Wiseman. Sindrom, sau cum îi zice.

Aplecându-se, îi urmări pe soldați cu privirea, în vreme ce aceștia se îndreptau spre fortăreață. Din nou norișori de fum... activitate, atacuri simulate, retrageri bine gândite...

– Ce părere ai? întrebă Pinario, privindu-l cu multă atenție.

– Poate că este o diversiune, răspunse Wiseman, ca să ne facă să ne gândim la ceva. Astfel încât să nu observăm cu totul altceva. Asta îi spunea lui intuiția, însă nu putea descoperi despre ce era vorba. O momeală, continuă. În vreme ce se întâmplă ceva cu totul diferit de ceea ce ne așteptăm noi. De-aia chestia asta e așa de complicată. *Trebuia* să o suspectăm. De-aia au construit-o.

Frustrat, își așeză piciorul în fața unui soldat. Acesta se refugie în spatele pantofului, ascunzându-se de camerele de luat vederi ale fortăreței.

– Trebuie să fie ceva chiar sub ochii noștri, spuse Fowler, ceva ce nu observăm.

– Da. Wiseman se întrebă dacă vor descoperi vreodată despre ce este vorba. Oricum, reluă el, o păstrăm aici, unde o putem supraveghea.

Așezându-se lângă cetățuie, se pregăti să-i urmărească pe soldați. Se instală cât mai confortabil, fiind gata pentru o lungă, lungă așteptare.

În aceeași seară, la ora șase, Joe Hauck, directorul departamentului vânzări din cadrul Magazinului pentru Copii-Appeley, opri mașina în fața casei sale, coborî din ea și începu cu hotărâre să urce treptele spre ușă.

Sub braț ducea un pachet plat, o „mostră" pe care și-o însușise.

– Hei! se repeziră cei doi puști ai săi, Bobby și Lora, de îndată ce intră în casă. Ai ceva pentru noi, tată?

Se băgară în sufletul lui, blocându-i drumul. În bucătărie, soția își ridică privirea din revista pe care o citea, lăsând-o apoi pe masă.

– Un joc nou pe care l-am luat pentru voi, le răspunse Hauck.

Desfăcu pachetul, simţindu-se nemaipomenit. Nu exista nici un motiv care să-l împiedice să ia şi el unul dintre noile jocuri; timp de câteva săptămâni nu făcuse altceva decât să dea telefoane, pentru a înlesni tranzitarea acestora prin Oficiul Calităţii Importurilor – şi după ce fuseseră puse la bătaie toate argumentele, numai unul dintre cele trei produse fusese acceptat.

În vreme ce puştii dispărură împreună cu jocul, soţia îi spuse cu voce coborâtă:

– Mai multă corupţie în locuri înalte.

Nu fusese niciodată de acord ca el să aducă acasă articole din depozitul magazinului.

– Avem mii de exemplare din jocul ăsta, răspunse Hauck. Un depozit întreg. Nimeni n-o să observe lipsa unuia.

În timpul cinei, la masă, puştii au citit cu scrupulozitate fiecare cuvinţel din instrucţiunile care însoţeau jocul. Nu mai erau atenţi la nimic altceva.

– Nu mai citiţi la masă, îi admonestă doamna Hauck.

Lăsându-se relaxat pe spătarul scaunului, Joe Hauck continuă cu enumerarea întâmplărilor de peste zi.

– Şi după tot timpul ăsta consumat, ce au aprobat? Un joc prăpădit. O să fim norocoşi dacă-i vom face îndeajuns de multă publicitate pentru a obţine un profit. Ceea ce s-ar fi vândut cu adevărat bine era şmecheria aia cu Trupele de Asalt. Iar pentru ea nu văd momentul când va fi aprobată.

Îşi aprinse o ţigară şi se relaxă, lăsându-se cuprins de sentimentul de pace din casă, bucurându-se de prezenţa soţiei şi copiilor săi.

– Tată, vrei să joci? îl întrebă fetiţa. Acolo scrie că, cu cât sunt mai mulţi cei care joacă, cu atât e mai bine.

– Sigur, fu de acord Joe Hauck.

În vreme ce soţia strângea masa, el şi copiii întinseră tabla de joc, zarurile, banii de hârtie şi acţiunile. Aproape imediat a fost prins de joc, implicându-se total; fu năpădit de amintirile legate de jocurile din copilărie şi strânse acţiuni cu şiretenie şi originalitate, până când, spre sfârşitul jocului, obţinuse cele mai multe investiţii.

Oftând de mulţumire, se lăsă pe spate.

– Asta e, se adresă copiilor săi. Mi-e teamă că am avut un avantaj faţă de voi. La urma urmelor, eu am mai jucat genul ăsta de joc. Faptul că intrase în posesia valoroaselor acţiuni de pe tabla de joc îl umpluse de un sentiment puternic de satisfacţie. Îmi pare rău că a trebuit să câştig, copii.

– Nu ai câştigat, îi spuse fetiţa

– Ai pierdut, completă şi băieţelul.

– *Ce?* exclamă Joe Hauck.

– Cel care ajunge să aibă cele mai multe acţiuni, *pierde*, spuse Lora.

Îi arătă instrucţiunile de joc.

– Vezi? Ideea este să scapi de toate acţiunile. Tată, ai ieşit din joc.

– La naiba cu chestia asta, răspunse Hauck, dezamăgit. Ăsta nu-i joc. Mulţumirea îi dispăru. Asta nu-i amuzant.

– Acum, noi doi trebuie să continuăm jocul, spuse Bobby, pentru a vedea cine câştigă în cele din urmă.

În vreme ce se ridica de la masa de joc, Joe Hauck bombănea:

– Nu pricep. Ce poate vedea cineva într-un joc în care, la sfârşit, câştigătorul rămâne fără absolut nimic?

În spatele său, cei doi copii continuară jocul. Pe măsură ce acţiunile şi banii trecură dintr-o mână într-alta, copiii deveneau din ce în ce mai animaţi. Atunci când jocul ajunse în partea sa finală, se găseau într-o stare de concentrare extatică.

– Ei nu ştiu Monopoly, îşi spuse Hauck, aşa că jocul ăsta sucit nu li se pare deloc ciudat.

Oricum, cel mai important era că copiiilor le plăcea să joace Sindrom; în mod clar jocul se va vinde bine şi tocmai asta conta. Deja cei doi învăţau cum să-şi ofere, cât mai simplu, acţiunile pe care le deţineau. Renunţau la acţiuni şi la bani cu aviditate, cu un fel de abandon care-i făcea să tremure.

Ridicându-şi privirea spre el, cu ochii strălucind, Lora spuse:

– E cea mai grozavă jucărie educaţională pe care ai adus-o vreodată acasă, tată!

Traducerea:
Sorin CASAPU

SORIN CONSTANTINESCU-CONDRUȚ

CASTELUL

Se afla undeva sus, pe un munte. Cerul era senin şi deasupra capului său se rotea un vultur. Întinse mâna, pasărea se aruncă asupră-i şi îi prinse braţul cu ghearele sale ascuţite. În acest moment visul se risipi.

Trezit la realitate, constată că zace întins pe o podea colţuroasă, iar aparatul care îi strânge mâna comandase, de fapt, deşteptarea. Se întinde uşor, atingând bolta rece. Toate datele îi revin în memorie. Locul este o peşteră, dar nu una obişnuită, pentru că face parte dintr-un traseu plin de capcane. El este doar un concurent într-un joc a cărui miză e însăşi viaţa. Brăţara metalică nu are doar rolul de ceas, ea îi indică şi locul în clasament, iar dacă acest loc nu va fi al câştigătorului, ea va deveni o armă care îl va ucide.

E îmbrăcat într-o blană – echipamentul pentru prima etapă, echipament pe care îl va schimba de trei ori pe parcursul jocului. În dreapta sa se află o torţă. El, în rolul de om preistoric, trebuie să-şi găsească drumul cu ajutorul focului. Deocamdată nu are cu ce să-l aprindă, aşa că îşi priveşte ceasul cu cadran fosforescent şi pleacă, în patru labe, pe culoarul strâmt al grotei. Secundele de meditaţie l-au adus pe locul patru, ultimul loc, şi trebuie să recupereze. După câţiva metri nu mai găseşte podeaua colţuroasă şi e nevoit să se oprească. Nu ştie cât de adânc e hăul care se cască negru în faţă, acum are nevoie de lumină. Se întoarce şi caută pe pereţii laterali ai peşterii. Secundele trec, iar timpul înseamnă viaţă. A găsit. Într-o firidă, o bucată de iască şi două beţişoare de lemn se află acolo, conform instrucţiunilor, pentru a se putea ajuta de ele.

„Pe întreg traseul sunt plasate obiecte care vă vor fi indispensabile într-o împrejrare dificilă. Trebuie să le găsiţi şi să le folosiţi la momentul oportun". Şi tot din instrucţiuni: „Dacă situaţia este fără ieşire, puteţi alege sinuciderea apăsând simultan butoanele de pe laturile *ceasului*". Aceasta fiind o soluţie preferabilă unei morţi în chinuri. O măsură umanitară!

Groapa are cam zece metri adâncime, astfel încât trebuie să facă puţin alpinism, ţinând torţa în dinţi. Pe urmă tavanul peşterii coboară atât cât să-i permită să se strecoare precum o reptilă. Colţuri tăioase de piatră îngreunează înaintarea. Un lac cu apă rece ca gheaţa îi blochează drumul. Acum se află într-un fel de salon circular, singura ieşire fiind, probabil, undeva în interiorul bazinului. Oare ce fac ceilalţi? „Ceasul" îi arată că se află pe locul 3, două minute şi cincisprezece secunde distanţă de lider.

Renunţă la torţă şi la blană, plonjând în apa rece. După câteva scufundări repetate, când corpul şi-a pierdut treptat temperatura şi respiraţia nu mai poate fi controlată, reuşeşte să găsească „poarta". Ieşirea se face, surprinzător, în interiorul unei camere cu pereţi pictaţi. A depăşit, deci, prima fază, după mai bine de o oră! Începe a doua etapă: templul egiptean.

Pătrunde într-o sală puternic luminată, contrastând cu întunericul din care vine, îl obligă să aştepte câteva secunde pentru acomodarea ochilor. Atmosfera este cu totul alta. E cald, sunt probabil peste douăzeci de grade şi o muzică lină întregeşte ambianţa. Alături de el, în dreapta, un nou costum: un fel de fustă scurtă şi sandale dintr-o împletitură vegetală. Echipat astfel, începe să cerceteze sala. De formă pătrată, având pereţii pictaţi cu hieroglife şi reprezentări religioase, încăperea adăposteşte opt coloane dispuse în pătrat. Tavanul, în afara perimetrului acestor coloane, e pictat cu stele şi păsări, în timp ce pardoseala, care imită suprafaţa unui râu, e decorată cu plante acvatice şi peşti. Şi nicăieri nici o uşă sau vreo altă cale de acces. Undeva, aproape sigur, trebuie să fie o ieşire secretă. Probabil în coloane. Dar în care? Bogat sculptate, cu o înălţime de trei metri şi un diametru de o jumătate de metru, exclud posibilitatea de a intui rapid ieşirea. Trebuie descoperite amănuntele care să-i ofere rezolvarea logică. Se apropie de unul din pereţi. Hieroglife şi zei: zeul lunii având cap de pasăre Ibis, Nut – zeiţa cerului şi mama stelelor, Hathor, stăpâna păcii şi a tuturor zeilor, Osiris, zeul pământurilor, Seth, zeul războiului. Dar divinitatea cea mai importantă – zeul soarelui – Ra, lipseşte. Reprezentarea sa, un cap de erete purtând discul solar, nu apare pe nici un perete. Dar el există! Aruncându-şi privirea în sus, înţelege: discul prin care ţâşnesc razele de lumină este copia fidelă a astrului luminos. Iar aceste raze care se revarsă asupra coloanelor aduc viaţa, deci îi vor reda viaţa şi lui, prizonierului! Priveşte cu atenţie arhitectura lor. Modulaţiile coloanelor sugerează un mănunchi de tulpini de lotus şi papirus, iar capitelurile au formă de flori. Se aşează în centru şi studiază cu atenţie. Într-adevăr, o singură floare are petalele larg deschise, perpendicular pe raze. Se felicită în gând pentru conştiinciozitatea cu care învăţase instrucţiunile. După încă un sfert de oră fusese trecută şi această „poartă".

Treptele interioare ale coloanei îi purtaseră paşii spre o încăpere goală, despărţită pe mijloc de un şanţ lat de peste şapte metri, plin cu apă. Dincolo de acesta, în fundul sălii, îl aştepta întredeschisă o altă uşă. Jos, într-un colţ, găsi noile instrumente, un cuţit şi un lanţ. Se apropie de marginea şanţului şi realiză că trebuie să treacă printre crocodilii „sacri" care îşi înălţau afară din apă boturile hidoase de reptile. Avea de ales: să încerce să sară dincolo având puţine şanse de a nu cădea printre ei, sau să pescuiască un exemplar pe care să-l ofere drept hrană celorlalţi abătându-le astfel atenţia. Ţine strâns cuţitul, se apropie de bazin şi aruncă lanţul spre cel mai apropiat crocodil. Botul acestuia muşcă sălbatic verigile şi animalul ţâşneşte cu furie către el. Mâna sa dreptă acţionează ca un resort. Lichidul purpuriu pătează apa şi el, prizonierul, abia apucă să dea drumul lanţului, în timp ce zeci de perechi de colţi se înghesuie să sfâşie capul semenului rănit. Îşi ia elan şi sare în apă, în partea opusă a şanţului. Două mişcări rapide de braţe sunt de ajuns ca să atingă malul. Se întoarce şi priveşte spectacolul care i se oferă. O fracţiune de secundă simte fiorul că ar fi putut fi el jertfa. Dacă ar fi nimerit printre ei, şi-ar fi acţionat, fără îndoială, „ceasul" care acum îi anunţă vestea îmbucurătoare că se află pe primul loc, după o oră şi jumătate de când acest cumplit joc a început. Îşi impune să nu mai privească cadranul. Fie ce-o fi! Eliberarea sau moartea! Primejdiile nu s-au sfârşit, ele continuă.

Sala în care se găseşte acum constituie un alt salt în timp, de aproape două mii de ani. E o sală de castel medieval. Găseşte la îndemână un nou costum: o cuirasă uşoară, alături de o armă, o arbaletă. Pereţii încăperii sunt împodobiţi cu arme de toate soiurile. Câteva armuri completează peisajul. Uşa pe care trebuie să iasă e în faţă, la numai câţiva metri. Îl aşteaptă, ca şi cealaltă, întredeschisă. În jur nu se întrezăreşte nici o primejdie, dar el ştie că şi

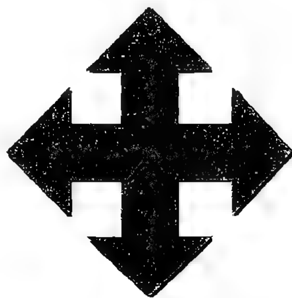
această încăpere constituie o „poartă". Înaintează cu multă atenţie, apăsând mai întâi cu vârful piciorului mozaicul podelei. Şi, deodată, una dintre plăci cedează, descoperind o groapă pe fundul căreia suliţe cu vârfuri îndreptate în sus îşi aşteaptă victima. Dezechilibrat de alunecarea bruscă a plăcii de marmură, cu un reflex salvator, prizonierul castelului se prinde cu o mână de muchia gropii. Îşi simte inima bătând tot mai tare, se odihneşte câteva secunde, face un efort supraomenesc şi saltă afară din groapă. Pătrunde pe uşa întredeschisă, purtând în spate arbaleta. Pocnetul sec al uşii care se blochează în urma sa îl pune în alertă. Şi imediat aude bâzâitul unui mecanism, al unui mecanism aflat deasupra capului său. O privire şi este de ajuns. Camera este goală, dar de sus coboară un cadru metalic greu, având îndreptaţi în jos colţi ascuţiţi. În tavan, printre zăbrelele grilajului, zăreşte un cub mic de piatră. Este o probă contracronometru. Trebuie să ţintească micul pătrăţel, butonul salvator. Viteza grilajului ce coboară nu este prea mare, dar zgomotul, de mecanism ce se derulează încet şi sigur, îi dă fiori. Se uită în sus şi se concentrează, aşteptând ca tremurul mâinii să înceteze. Trage, săgeata urcă, dar loveşte alături şi cade pe grilaj. Este aproape pierdut! Cu furia disperării îşi aruncă în sus arbaleta care atinge uşor săgeata şi ambele cad. Nu-i vine să creadă, minunea s-a întâmplat! Trebuie să se concentreze, grilajul a mai înaintat un metru. Cuprins de euforia noii şanse, ţinteşte cu mai multă atenţie şi reuşeşte. Bâzâitul încetează brusc, cadrul metalic se opreşte la câţiva zeci de centimetri de capul său, iar în peretele din faţă se deschide o nouă trecere.

Din nou salt în timp. Secolul XX. Încăperea conţine doar un seif, lângă care se află o salopetă, o trusă de spărgător şi nişte ochelari speciali. Deschide trusa şi priveşte: are tot ce-i trebuie. Înainte de a fi prins, înainte de a fi condamnat, utilizase şi el una asemănătoare. Acum este în elementul său! Îşi pune ochelarii speciali şi se strecoară cu abilitate prin păienjenişul de raze, devenite vizibile. A scăpat razelor morţii. Deconectează nişte senzori, decuplează două sisteme de alarmă (probabil acestea i-ar fi acţionat „ceasul" şi ar fi murit instantaneu) şi ajunge la seif. Îl deschide după toate regulile meseriei şi pătrunde prin el într-o cameră simplă, luminată discret. Brusc, înţelege: a câştigat, a câştigat, a câştigat! Poate să trăiască în continuare, probabil îi vor spăla creierul, nu ştie ce vor face cu el, dar viaţa lui va continua. Spre deosebire de ceilalţi infractori, prinşi pentru delicte minore, dar care trebuie să moară pentru că şi aşa pământul este suprapopulat. Cei ce greşesc trebuie eliminaţi! Adoarme, fără să-şi dea seama, din cauza gazului care emană încet din podea.

În camera de comandă, întors cu spatele la monitoare şi ţinând în mână un pahar, un individ plin de sine rosteşte un toast:

– Daţi-mi voie, domnilor, să felicit pe primul judecător că a dat curs cererii noastre privind cursa condamnaţilor la moarte! Este un joc pasionant! Domnilor, în cinstea acestei premiere vă invit mâine la o petrecere la locuinţa mea. Vom onora şi pariurile. Aştept cu nerăbdare comentariile şi sugestiile dumneavoastră! Până atunci, vă urez o seară bună, la fel de bună că aceste clipe de destindere. Bună seara, domnilor!

MIRCEA CĂRBUNARU

POVEȘTI ADEVĂRATE DIN ȚARA DE VIS-A-VIS

1. UN DRUM ATÂT DE UȘOR

Jack se lăsă pe vine sprijindu-şi coatele pe genunchi şi contemplă, cu o privire goală, resturile maşinăriei construită de el cu două nopţi în urmă. Ca şi în alte ocazii, luase foc înainte de a se ridica spre cer. De această dată avusese noroc, cu toate că flăcările mistuiseră în numai câteva clipe cochilia din lemn de deasupra maşinăriei sale complicate... Nu îşi aducea aminte cum se trezise afară, fugind speriat pe câmp, dar părul, sprâncenele şi pielea de pe mâini îi fuseseră pârlite de flăcări.

Acum privea înciudat la mormanul de fiare răsucite şi înnegrite de pârjolul prin care trecuseră.

Toată munca sa de o lună de zile o trântise aici, în mijlocul hambarului, alături de visele sale care aşteptau parcă un nou efort de voinţă din partea-i, pentru ca ele să capete iarăşi viaţă şi să aspire din nou spre acea posibilă destinaţie la care băiatul se gândea zi şi noapte: Luna, Luna, Luna... Simţea nevoia să o privească, să o admire şi să măsoare cu ochii săi întreaga boltă cerească.

Ieşi afară şi se trânti în iarbă, cu faţa către cer, rumegând în sine eşecurile, disperarea, dar şi dispreţul celor care nu îl înţelegeau.

Nu, de această dată Jack nu avea să mai urmeze acelaşi drum fără sorţi de izbândă. Vecinii nu aveau să mai râdă de el arătându-l cu degetul de câte ori ieşea pe drumul prăfuit din faţa casei. Nu avea să mai fie uluit şi ameninţat de sătenii speriaţi la vederea flăcărilor şuierătoare scoase de maşinile sale trăsnite. Drumul era uşor, atât de uşor...

Speranţa i-o dăduse doamna aceea – nu-i ştia numele – atunci când îi strecurase în palmă cinci boabe de fasole, şoptindu-i la ureche cum să procedeze cu ele.

Le îngropase în faţa casei, le udase şi acum aştepta să crească, să crească, până la Lună, până la stele sau poate şi mai departe...

2. TOCMAI RĂSARE LUNA

Fata ardea de nerăbdare să iasă din casă. Tatăl vitreg o pedepsea din te miri ce sau îi căuta nod în papură, supunând-o la o penitenţă îndelungată şi nemeritată. Cel mai adesea o închidea în camera ei micuţă, cu podeaua acoperită de un covor ros pe la margini şi un pat strâmt ce scârţâia din toate încheieturile. Singurele prietene erau câteva păpuşi diforme din cârpă, care îi însoţeau singurătatea ori de câte ori tatăl vitreg se supăra şi îi zăvora uşa. Nu se mai aştepta la nimic bun din partea lui.

De dimineaţă îi spusese, însă, cu un zâmbet mieros, că i-ar plăcea să i-o prezinte pe maică-sa, bătrâna. Părea binevoitor. Fata nu îl crezu atât de dispus la împăcare, dar decât să stea închisă... Înghiţi în sec şi tăcu la fel cum tăcuse şi atunci când el îi trântise pe pat hainele

pentru drum. Erau o rochie cu aspect stupid, roşu aprins, ciorăpei roşii, boneţică roşie şi pantofi lăcuiţi, de aceeaşi culoare.

Îi pusese în mână un coşuleţ mâncat de carii, acoperit cu un prosop alb, precizându-i din două vorbe şi destinaţia: „Pentru bunica". Ca şi aum ar fi vrut să o vadă plecată cât mai repede, îi deschise uşa şi îi arătă drumul, reamintindu-i: „Când cărarea din pădure se bifurcă, o faci la dreapta", şi buf, uşa în spatele ei.

Îi dăduse voie să plece tocmai cu două ceasuri înainte de apus, ştiind prea bine că avea să o prindă noaptea pe drum. La fel de bine ştia că la întoarcere avea să fie pedepsită din nou. Ce conta? ...Avea la dispoziţie două ceasuri, ca pe lumină să se joace, să se bucure...

În pădure alergă după o veveriţă care, agitată, se căţără şi se făcu nevăzută într-un copac, apoi lăsă jos coşul de nuiele şi adună câteva flori galbene, încercând să ademenească cu mirosul lor dulceag un fluture viu colorat şi săltăreţ. „O desfătare", îşi spunea neîncetat în gând. Dintr-o dată, zări bifurcaţia cu pricina şi o făcu la dreapta. Soarele alunecase după perdeaua de copaci, iar o răcoare plăcută se coborâse peste drumul îngust şi şerpuit. Umbre, din ce în ce mai adânci şi mai apropiate, se aşterneau pe sub bolţile de frunze, semn că întunericul urma să coboare neîntârziat.

Un uşor frison de teamă o străbătu atunci când se gândi că ar putea să rătăcească drumul. Mări pasul, urmărind cu privirea pantofii săi roşii care îşi croiau drum prin frunzele căzute pe cărare. Din ce în ce mai neliniştită zări, în sfârşit, prin aerul întunecat, cum poteca se deschide într-un luminiş în mijlocul căruia zăcea stingheră o căsuţă din bârne de lemn. „Oricum ar fi baba, rămân aici peste noapte" – gândi hotărâtă fata. Ultimii paşi până la uşa cabanei îi făcu aproape alergând şi răsuflă uşurată când bătu în scândura crăpată de deasupra clanţei. Într-un târziu uşa se deschise şi în cadrul ei apăru o bătrână înaltă, încă în putere, cu părul strâns în coc. Faţa i se lumină pentru o clipă la vederea fetiţei în roşu. O pofti înăuntru fără să o întrebe cine este.

Camera părea mai spaţioasă decât o arăta căsuţa privită de afară, în rest o masă, scaune, câteva rafturi, toate din lemn şi o sobă în care pâlpâiau flăcări portocalii.

Fata dădu să se prezinte, dar bătrâna nu o lăsă. „Ştiu cine eşti", îi tăiase vorba, arătându-i cu mâna un scaun pe care ar fi trebuit să ia loc.

„Cam ţâfnoasă baba", gândi mirată de urâciunea bătrânei.

După ce se foi neliniştită pe scaun, fetiţa hotărî că este tot de datoria ei să înceapă discuţia:

„Tatăl meu vitreg nu mi-a vorbit prea mult despre dumneavoastră, mi-ar plăcea să vă cunosc mai bine" – rosti înghiţind în sec.

Bătrâna, la fel de arţăgoasă, de parcă arvunise toţi dracii pentru sufletul ei, îi răspunse:

„Ce vrei să mai ştii?" şi îşi făcea de lucru cu vătraiul în jarul din sobă.

„De ce locuiţi atât de singură?" îndrăzni fata, urmărind cu privirea spatele gheboşat al bătrânei care încă mai trebăluia aplecată deasupra focului. Răspunsul veni la fel de scurt şi precis:

„Sunt bolnavă". Taică-su i-o făcuse. Cu baba asta nu se putea discuta. Totuşi, fata încercă să îi arate puţină compasiune şi continuă firul discuţiei fără vreo finalitate precisă.

„Îmi pare rău, nespus de rău, dar cum se numeşte boala dumneavoastră?"

Bătrâna se opri din treabă, hârâi de câteva ori şi, întorcându-se cu greu către fată, rosti înnecat:

„HLY... HLY... Lykantropie, fată!"

Mirată, fata în roşu privi către faţa bătrânei care părea tot mai urâtă şi mai diformă, timp în care baba, hârâind din ce în ce mai rău, îi arătă fetiţei către fereastră:

„Hd... Hd'asta-ţi arde, uite mai bine Hluuuunaa, Ht... Htocmai a Hr... Hrăsărit!"

3. ALICE ÎN ŢARA LUI HERBERT, ŞI ÎMPĂRATUL ZEU AL DUNEI

„Plictiseală, plictiseală, plictiseală!, gândi enervată Alice. Stătea tolănită pe malul apei şi răsfoia cărţile soră-si doar cu degetele şi privirea, pentru că mintea îi zburda aiurea, în o sută de locuri şi, de fapt, niciunde precis.

Arar, cu efort, atenţia i se focaliza pe paginile cu scris mărunt, întrebându-se ce rost ar putea să aibă o carte fără poze şi fără dialog.

„Plictiseală, plictiseală, plictiseală!", parcă mai gândise asta... Afară arşiţa făcea ca aerul să frigă, să ardă la fel, poate, ca în deşert, iar iepuraşul ăsta grăbit, cu vestă şi ceas, alerga prin soare. Iepuraş? Mintea fetei se opri o clipă pentru a digera neverosimilul apariţiei acestui personaj. Chiar avea vestă cu buzunare şi ceas şi alerga grăbit prin soarele pârjolitor. În cap, trei cuvinte i se învălmăşiră până să-şi găsească ordinea firească: „El aleargă după..., Aleargă el

după?" ..., „El după aleargă". „Aleargă după EL!" Asta-i! până şi punctuaţia era corectă. Apoi comanda fermă, creier – nervi – muşchi, şi fuga pe urmele lui, tocmai la timp să îl vadă cum dă buzna într-o vizuină măricică de sub nişte tufişuri.

Alice sări în urma iepurelui şi aşteptă să atingă fundul vizuinii, dar nu se pricopsi decât cu aşteptatul. Pentru o clipă vizuina i se păru un puţ, în clipele următoare o fântână, apoi, îngrozită, îşi construi în minte imaginea deloc seducătoare a unui tunel abisal fără fund, fără capăt, fără sens.

Cădea, cădea, cădea. După calculele fetei trebuia să fi cam tot coborât până spre Centrul Pământului: „Dacă nu se mai oprea?", se agitară din nou gândurile fetei, sau, şi mai rău, dacă se oprea? Ce avea să facă în această gaură neagră, gaură de vierme, black hole, hiperspaţiu, ghildă, vierme, melanj, deşert... O învălmăşeală de cuvinte şi imagini fără noimă se plimba nestingherită prin mintea ei şi aşa zăpăcită. Şi toate astea de la un iepuraş cu vestă şi ceas. Vroia să se linişţească, aşa că rosti de mai multe ori în gând, ca o litanie: „Iepuraş de pluş, iepuraş de pluş..." Teama îi dispăru încet-încet, iar căderea deveni din ce în ce mai lină. „Iepuraş de pluş, iepuraş de pluş..." Închise ochii. Alte imagini şi cuvinte i se roteau în minte şi se făcea că deschisese o uşă, că găsise o sticluţă pe care scria BEA – MĂ! Băuse şi se făcuse mică şi vorbise cu iepuraşul, apoi începuse să plângă până ce lacrimile ei făcură o baltă, un lac, o mare... apoi se întâlnise cu domnul OMIDĂ, care pufăia din narghilea călare pe o ciupercă şi era atât de înţelept, apoi se întâlnise cu pisica de Cheshire şi luase ceaiul cu Pălărierul, Iepurele de Martie, Bursucel, toţi nişte nebuni, şi... buf! O zguduitură o avertiză pe Alice că ajunsese la capătul drumului.

Deschise ochii şi se trezi la intrarea într-o sală cu pardoseala lucioasă aranjată cu pătrăţele mici, albe şi negre ca o tablă de şah. Pereţii sălii arătau mult mai ciudat, fiind tapisaţi cu uşi şi uşiţe, fiecare cu încuietoarea zăvorâtă, dar împopoţonată cu tot felul de încrustaţii şi ornamente din lemn. În mijlocul sălii zări o măsuţă cu trei picioare pe care se găsea o cheiţă mică din aur.

Din viziunea pe care o avusese în tâmpul căderii ştia cu precizie ce uşă să deschidă, aşa că, fericită să pornească în aventură, luă cheia, deschise uşa, apucă sticla cu inscripţia BEA-MĂ şi, când hotărî să o ducă la gură, un gând o străfulgeră cu răutate. Iepuraşul! Lipsea iepuraşul care, aşa cum îi arătase şi viziunea, ar fi trebuit să spună: „Vai de urechile şi mustăţile mele, că tare s-a făcut târziu!..." Ce mai conta, o aşteptau noi întâmplări, locuri necunoscute, noi experienţe... Bău cu nesaţ din sticla ce o ţinea în mână. Aştepta să se facă mică privindu-se într-o oglindă din apropiere dar, contrar aşteptărilor, creştea văzând cu ochii, puţin în înălţime, puţin la piept, puţin la şolduri şi semăna, din ce în ce mai mult, cu sora ei mai mare, Dina, care avea douăzeci şi doi de ani.

Din nou gândurile i se învălmăşiră, iar cuvintele şi imaginile necunoscute îi reapărură în minte: nisip, Siona, Vierme, mirodenie, deşert... O pâclă neagră, ca un leşin i se lăsă peste ochi şi Alice, împotriva propriei voinţe, pierdu pentru o clipă şirul gândurilor.

Când îşi reveni, simţi o căldură înăbuşitoare care îi îneca respiraţia. Era îngropată în nisip, iar soarele scuipa raze pârjolitoare peste dunele încremenite în jurul ei. Alice îşi făcu loc şi îndepărtă nisipul din jur, descoperind mirată că purta un costum strâns pe corp, plin de nervuri ascunse în ţesătura sa şi de tuburi care ieşeau pe la guler.

– Te-ai trezit, Siona? auzi o voce cu un timbru profund, dar şi foarte plăcut. Alice întoarse capul în direcţia din care venise glasul şi holbă ochii la imaginea ce i se oferea: Un vierme uriaş care purta o... faţă omenească. Nu putea fi Domnul Omidă din viziunea sa, pentru că nu stătea pe o ciupercă şi nu fuma din narghilea.

La un moment dat, după ce o privise pătrunzător timp îndelungat, apariţia îi spuse:

– Am cel mai mult sentimentul că sunt om.

„Dumnezeule, nici măcar nu vreau să aud ce este cu adevărat", gândi Alice, iscodind cu privirea în jur după un reper, un drum, o cale de a pleca imediat.

– Siona! O avertiză Omul Vierme, sesizând cât de neatentă era.

Alice tresări. Nu o chema Siona. Ce vroia de la ea?

– Planeta asta este copilul Viermelui, o avertiză el, iar acest vierme sunt EU, LETO, ÎMPĂRATUL ZEU.

Fata îngheţă de spaimă sub privirea încruntată a Împăratului Zeu şi privi deznădăjduită în pământ.

– Un deşert nu prea dă dovadă de îndurare în timpul zilei, continuă Leto, Împăratul-Zeu, iar tu va trebui să treci această încercare.

Îi făcu semn cu bărbia să meargă şi Alice se supuse. Era înăbuşitor de cald şi fiecare pas făcut sub privirea necruţătoare a Împăratului

părea un chin. Acesta începu să-i vorbească, dar ea nu putea să priceapă sensul cuvintelor. Erau prea sofisticate, prea adânci pentru mintea ei de copil ascunsă acum într-un trup de douăzeci de ani. Le pricepea cu atât mai greu cu cât soarele pârjolea, nisipul ardea, haina o strângea, pielea asuda şi iepurele ăla alerga iar prin soare. Alice tresări şi repetă ceea ce gândise cu câteva clipe în urmă... Iepure? Da, sigur, îl zări pe o dună, în apropiere, cu vestă, cu ceas, grăbit-grăbit către vreo nouă vizuină. Trei cuvinte se învălmăşiră din nou în capul fetei: „Aleargă el după?..." „După el aleargă...". „El după aleargă", „Aleargă după el!"

Asta-i! Până şi punctuaţia era corectă.

4. MERE COAPTE

AZ-7 zăcea întinsă pe podea, rigidă, cu pielea nefiresc de albă, buzele vopsite în roşu încremenite într-un rictus de suferinţă şi părul negru, strălucitor, lipit de frunte. O androidă reuşită, frumoasă... Toţi cei şapte savanţi care o supravegheaseră încă de la naşterea ei din cuvele nutritive ale Laboratorului, stăteau cu frunţile lipite de ecranul protector, dincolo de care se petrecuse întreaga dramă, privind la frumoasa lor creatură care, din păcate, nu mai era decât un sac de materie organică pe cale de a se descompune.

Fusese un model unic şi, probabil, doar hazardul ar fi putut explica de ce numai creierul ei funcţiona cu implanturi de personalitate. La dorinţa utilizatorilor devenea croitoreasă, analist, psiholog, prostituată, bonă, poliţist sau, pentru gusturi mai extravagante, putea să întruchipeze idealul feminin, fragilitatea ori tăria, amabilitate ori răceală aristocratică, ba chiar şi neverosimila speranţă de a reînvia trecutul şi de a însufleţi imaginarul, Cleopatra, Marie Curie, Mata-Hari, Ana Karenina, Ofelia, Marylin Monroe, Jane D'Arc... AZ-7 putea fi orice şi oricine.

Mintea ei funcţiona ca o bandă magnetică ce putea fi înregistrată sau ştearsă la dorinţă dar, spre deosebire de un suport magnetic, creierul androidei aduna, stoca, prelucra şi analiza informaţii despre personalitatea pe care trebuia să o întruchipeze, iar rezultatul final îi lăsase nu de puţine ori cu gura căscată pe cei şapte oameni de ştiinţă care o supravegheau.

Totuşi, implanturile trebuiau alese şi introduse cu mare grijă, deoarece AZ-7 mai avea o capacitate ieşită din comun: îşi construia singură „decorul" în care aveau să trăiască personalităţile resuscitate de ea. Desigur, cuvântul „construia" este sărac şi impropriu prezentării acestei situaţii, mai adecvat părând a fi termenul „materializa". Nimeni nu putea explica, în nici un fel, cum reuşea androida să transforme NIMIC-ul în obiecte concrete. Materializările ei se făceau treptat, de la lucruri simple, un copac, o masă, o uşă, o casă, până la cele mai fine detalii capabile să definească epoca, locul şi atmosfera în care trăiseră personajele întruchipate de ea.

Cercetătorii îşi puseseră mari speranţe pe seama frumoasei androide, dar aveau îndoieli asupra instinctelor sale de apărare şi supravieţuire, toţi fiind unanim de acord că un astfel de exemplar nu trebuie să piară din cine ştie ce întâmplare stupidă. După interminabile dezbateri, cei şapte savanţi se hotărâseră să o testeze cu aşa numita „probă a mărului otrăvit". Nimic mai simplu. După două zile, mânaţi de curiozitate, se aşezară în spatele ecranului spion din laborator şi începură procedura de iniţiere a testului. Va lua mărul otrăvit?

AZ-7 a intrat în camera de observaţie, s-a uitat câteva clipe la pereţii goi şi a închis ochii. Treptat, în jurul ei au început să prindă contur o pădurice, o căsuţă cu obloanele decupate sub formă de inimioară, hainele i se preschimbară şi, undeva, în spatele ei, îşi făcu apariţia o siluetă aproape umană, cocârjată şi sprijinită, parcă, într-un baston.

După scurt timp se putea observa bine că forma materializată era o bătrână urâtă, care ţinea întinsă mâna fără baston către AZ-7, iar în palmă avea un măr de un roşu aprins, îmbietor. Cei şapte savanţi îşi traseră scaunele şi mai aproape de ecranul protector. Ceva însă opri materializarea completă a acestui tablou, uşor de recunoscut chiar şi de un copil. Pentru o clipă, decorul păru că se dezintegrează şi, spre surprinderea celor care o urmăreau pe AZ-7, obiectele intrară într-o nouă metamorfoză. În locul căsuţei apăru o grădină bogată şi înflorită, plină de pomi fructiferi. Trupul bătrânei începu să înmugurească devenind un copac plin cu fructe pârguite, iar braţul se subţie şi se transformă într-un şarpe încolăcit în jurul trunchiului acestuia. Întreg decorul căpătă viaţă şi AZ-7, despuiată de haine, se întoarse către copacul cu şarpele încolăcit. Sâsâind ademenitor, reptila îşi ridică uşor capul şi deschise gura din care se auziră cuvintele:

– Alege un măr, Eva. Este atât de gustos...

Cu privirea înnecată în inocenţă, AZ-7 îi răspunse:

– Domnul ne-a zis să nu ne atingem de rodul pomului din mijlocul grădinii dacă vrem să nu murim.

La aceste vorbe, şarpele scuipă venin şi se grăbi să o liniştească:

– Hotărât lucru că nu veţi muri pentru că EL ştie... Dacă veţi mânca din fruct, veţi fi la fel ca Dumnezeu. Veţi cunoaşte binele şi răul...

– Asemenea lui Dumnezeu, repetă AZ-7 ca hipnotizată şi întinse mâna către un măr copt şi îmbietor.

Până să ajungă la fruct, dincolo de ecranul protector, unul dintre savanţi întinse la rândul său braţul către un contact numai de el ştiut şi îl lovi fulgerător cu pumnul. În camera de observaţie, din mai multe părţi, ţâşni un gaz albicios...

– Opriţi gazul cianotic, se agită un altul.

– Prea târziu, strigă un al treilea.

În învălmăşeala ţipetelor celor 7 savanţi, nimeni nu reuşi, până la urmă, să oprească jeturile de gaz ucigaş. Dincolo de ecran, AZ-7 se prăbuşi pe podea, iar ceea ce se materializase în jurul ei dispăru ca la comandă. O priveau uimiţi şi, fără îndoială, cu toţii ştiau că îşi încetase funcţionarea. Murise!

– De ce ai făcut asta? îl întrebară, ceva mai târziu pe savantul care apăsase contactul criminal.

– Vă închipuiţi ce ar fi însemnat ca AZ-7 să se creadă egală cu Dumnezeu?

O linişte apăsătoare se aşternu deasupra celor şapte figuri încremenite. Unul dintre savanţi oftă şi apăsă un alt contact cu menirea de a aerisi complet incinta de observare în care zăcea trupul androidei AZ-7. După aproape un minut, când tăria gazului ucigaş trecu, intrară cu toţii şi se postară în jurul trupului prăbuşit.

– Nu trebuia, spuse unul dintre savanţi. S-ar fi temut de alungarea din Eden, de pedeapsa divină... Numai aceste gânduri ar fi oprit pe oricine să facă rău.

– Nu şi pe AZ-7 spuse savantul ucigaş. Se aplecă şi desprinse din palma inertă a androidei o bucăţică de hârtie tipărită cu litere mărunte.

– Asta era tot ce ştia, continuă acesta şi le întinse celorlalţi fragmentul rupt din Biblie, în posesia căruia AZ-7 ajunsese nu se ştie cum.

Administratorul mergea grăbit şi furios pe holul prost luminat al laboratorului. Trăsnaia cu AZ-7 îi spulberase toate şansele de a mai primi fonduri, gândind că savanţii ăia mâncau banii statului degeaba, atâta timp cât nu fuseseră în stare să aibă grijă de roboată, androgină sau cum dracu' i-or mai fi spunând ei...

N-apucă să-şi termine ideea, când ceva tăios îi lovi dureros piciorul drept. Privi în jos şi văzu căldarea plină cu zoaie a omului de serviciu. Enervat la culme, începu să iscodească prin camerele din jur, în speranţa că va pune mâna pe ticălos.

Îl găsi, în cele din urmă, tolănit pe o bancă de lemn, pufăind din ţigară.

– Te dau afară! atâta mai putu să spună, roşu de furie.

Omul, în pragul pensionării, fără să înţeleagă enervarea administratorului, îl privi prostit cu ţigara atârnată în colţul gurii.

– Căldarea! Pricepi? Ai trântit-o unde ţi-a venit... Ce naiba crezi că sunt eu aici? Şi stinge dracu' mahoarca asta nenorocită sau ia-ţi nişte ţigări ca lumea... Începu să cotrobăie prin buzunarele angajatului care se supuse docil percheziţiei, ridicând mâinile. Administratorul scoase din buzunarul omului o Biblie micuţă, cu foile pe jumătate rupte.

– Aha! Ţi-o confisc, să văd cu ce-ţi mai faci ţigările astea puturoase.

5. UN NOU CĂMIN

– Tristă poveste, mămico. Să-i omoare copiii..., se plânse cel mic.

– Dar nu ai văzut, dragule, că s-a răzbunat pe ucigaş aruncându-l în groapa cu foc? Şi, pe deasupra, cel mic şi isteţ, aşa ca tine, a scăpat şi va rămâne cu mămica lui, încercă să-l liniştească maică-sa.

– Tot nu-mi place să ştiu că cineva mănâncă...

– Lasă, puiule, nu te mai gândi la asta, mai bine dormi. Mâine o să ajungem pe planeta aceia mititică şi albastră pe care ţi-am arătat-o prin hublou. Acolo ne vom face o căsuţă drăguţă, cu multă verdeaţă primprejur şi poate nu o să ne mai gonească nimeni... aşa că dormi, să fii odihnit.

Privindu-l cu lacrimi în ochi, maică-sa îl scărpină drăgăstos între corniţe, stinse lumina şi părăsi camera, visând cu ochii deschişi la vremurile mai bune ce au să vină.

PIERRE-JEAN BROUILLAUD

T E L E M A N I I

– L-ai omorât!

– Nu! Era deja mort.

Mac se opri tocmai la mijlocul planului înclinat pe care trebuia să urci pentru a ajunge la etajul dărăpănăturii. Gâfâia. Ce porcărie în comparaţie cu noile pavilioane înşirate doar la parter!

Ascultă cu atenţie. Nu se înşela, detectase o emisie ce venea de dincolo de perete. Deci încă un telepolar...

O luă iar din loc. Un pas, doi... Avea picioarele înţepenite şi platfusul începuse să-l jeneze. Mişcă mai întâi din şold piciorul drept, apoi pe cel stâng, călcând de parcă ar fi cosit cu labele. De parcă ar fi fost un automat. Cu tot mersul greoi şi sacadat, avansa destul de repede. În plus, efortul îl făcea să se dezmorţească şi să nu mai simtă răcoarea din bula care proteja de îngheţ atmosfera TeVeburgului. Afară era o iarnă aspră ca o mini-glaciaţiune. Cu toate că experţii meteorologi şi cei de la Centrul *Sanit* transmiteau evoluţia vremii de afară, populaţia adăpostită în bulă tot intrase în panică.

Mac făcea parte din specia pedeştrilor, adică a rarilor oameni care mai aveau picioarele în stare să se folosească de ele.

MAC

Gradul: INSPECTOR

Funcţia: CDC (control la domiciuliu)

Nr. de cod: BIF5486425

Porecla: TELEMAC

Semne particulare: capabil să memorizeze programe cotidiene pe 365 de canale

Vechimea: 10 ani, 5 luni şi 7 zile

Starea civilă: reprodus într-un singur exemplar de sex masculin

Particularităţi: microprocesor de iridium pentru servicii excepţionale

Deschise uşa de pe palier şi intră. Un metru douăzeci înălţime. Lărgime reglementară. Accesibilă şi pentru cei în telefotolii. Cu condiţia să nu depăşească gabaritul normal,

ori asta se întâmpla mai ales la Telemani, singurii supuşi pericolului de hipertrofiere a toracelui şi a capului. Conştienţi de aceste malformaţii, ei înşişi îşi ziceau *capete parabolice*, motivaţia poreclei explicându-se prin natura muncii lor, bazată pe acuitatea vederii şi auzului.

În spatele celei de-a doua uşi, un câine lătra furios.

Mac se plasă în dreptul captorului pentru ca ocupanţii încăperii să-i poată recepta imaginea.

Senzorul se declanşă imediat. Uşa se deschidea, comandată de controlorul ecranului interior.

Auzi o voce care încerca să calmeze câinele. O voce fără nuanţe. Sintetică. Era a androidului de serviciu, Andy. De altfel, toţi cei aflaţi în dotare se numeau Andy.

Animalul lătra tot mai furios.

Andy îl conduse curtenitor pe inspector. Acest tip de atitudine servilă era caracteristică roboţilor din generaţia a 23-a. La fel şi plecăciunea. Pe craniile strălucitoare toţi aveau implantată o coroană de păr care le dădea şi mai mult aparenţa de servitori de pe timpuri, ca cei din filmele retro.

Calmat la vederea inspectorului, câinele sferic şi fără blană din rasa la modă numită *mortadella*, îi lingea acum cizmele. Un om stând pe propriile-i picioare! Se pare că animalul nu era obişnuit cu asemenea imagini, pentru că se puse din nou pe lătrat.

– Fă-l să tacă! ordonă Mac.

Andi ridică mâna dreaptă în semn de neputinţă şi îl rugă respectuos pe inspector să se aşeze pe unul din telefotolii. Apoi dirijă deschiderea uşilor unui dulap, de unde barul aflat înăuntru rulă până în faţa oaspetelui şi începu să se rotească pentru a-i arăta toate băuturile din care putea alege. Mac refuză.

«Niciodată în timpul serviciului!»

Se îndreptă către victimă.

În partea cealaltă a camerei, lângă televizor, omul era prăbuşit în fotoliu. Cu capul aplecat pe piept, părea că doarme. Pe genunchi, mâna i se încleştase pe telecomandă. Centura de securitate atârna pe de lături. Mac îi luă din poală hrănitorul, care mai conţinea încă resturi de mâncare şi pe care Andi nici măcar nu se sinchisise să-l cureţe. Victima avea picioarele anormal de lungi pentru un teleman de vârsta lui. Labele îi atârnau flasce peste garda platformei care ar fi trebuit să le susţină.

Cu toate că părea adormit în telefotoliul lui, omul era mort de-a binelea. Conducta de excreţii era uscată, ceea ce însemna că ultima micţiune avusese loc cu câteva ore bune înainte. Nu erau nici urme de urină.

Câinele îi urma şi-şi arăta colţii, mârâind.

– Stinge televizorul sau, mai bine, ocupă-te de javra aia! se enervă Mac.

– Regret, dar nu sunt programat pentru reglaje TV. Stăpânul se ocupă de asta.

– Se ocupa, vrei să spui.

Era evident că servo-androidul nu poseda nici o informaţie de diferenţiere între noţiunea de a fi viu sau a nu mai fi. Moartea nu exista în memoria lui.

Telemac scoase din trusă un instrument anume şi, schimbând canalul, trecu pe frecvenţa *«Câine»*. În întreaga sală se răspândi un miros de biftec, ca acela care parfumează carnea de cangur din conservele canine. Fascinat parcă de o secvenţă din *Nonosboy*, câinele începu să saliveze şi se culcă lângă perete, cu visul reprodus clar de ochii lui fără pleoape...

O dată scăpat de potaie, transmise prin vivatron la Centrul de Documentare doar encefalograma victimei, fără să specifice vreun diagnostic din cele 52 de cauze de deces omologate. În felul ăsta îşi lăsa o marjă pentru completarea ulterioară a anchetei.

Mac examină corpul şi conchise că moartea se produsese cu vreo două ore în urmă. Nu găsi nici un semn de violenţă care să justifice luarea de probe ADN pentru a identifica eventualul agresor.

Se întoarse către Andy şi-i spuse:

– Stăpânul tău e mort.

– Trebuie să fie dureros, declară vocea sintetică.

O umbră de tristeţe acoperi fruntea androidului, în timp ce se înclina şi-şi împreuna mâinile.

– Poţi să-mi explici ce s-a petrecut?

– Eram la plimbare cu câinele. Nu-l scosesem afară de 48 de ore.

– Posibil. E programat genetic să se reţină. Mai departe?

– Trebuie că s-a produs tocmai în timpul ăsta!

Ar fi fost inutil să-i pomenească de legile hazardului. Noţiunea le scăpa androizilor.

– Iar când te-ai întors?

– Părea că doarme.

– Chiar în toiul emisiunii preferate? I s-a mai întâmplat?

– Da, inspectore.

– Deci...?

– De obicei, când ieşeam la plimbare cu câinele, îmi cerea să-i pun centura şi s-o închid ca să nu cadă. Dar când emisiunea se termina, se trezea întotdeana.

– De data asta nu ţi-a cerut să-i pui centura?

– Nu.

– Şi dacă l-ai văzut dormind fără ancorare, nu te-ai alertat?

O luminiţă se aprinse în ochiul lui Andy. «Ancorare. Alertă.» Cele două cuvinte nu existau în lexicul lui.

Mac reluă interogatoriul:

– Deci, nu te-a mirat deloc?

– Nu, inspectore. Se mai întâmplase şi în alte dăţi.

– Pus în faţa unei situaţii anormale, aveai obligaţia să previi Centrul *Sanit*. De ce n-ai făcut-o?

Urmă un moment de tăcere.

– Eram emoţionat, inspectore.

Mac ar fi putut crede că Andy îşi bătea joc de el, cu condiţia ca roboţii să fi avut simţul umorului.

– Ce vrei să spui cu asta? îl întrebă cu voce tăioasă.

– Mi-e frică de moarte.

– Mai devreme n-aveai aerul unuia care-şi dădea seama că stapânul tău nu mai trăieşte. În plus, tu nici n-ai cum să ştii ce-i moartea.

– Ba da!

Nu şi-ar fi închipuit că o voce sintetică poate fi atât de fermă...

– Ştii ce rişti pentru neglijenţa ta?

– Da, dezintegrarea.

– Care ce vrea să însemne, mai precis?

– Casarea.

– Sper să ştii că o dată demontat, nimeni nu te mai remontează!

Se aprinse din nou luminiţa din ochiul lui galben. Andy suferea. Tehnica de provocare a durerii la androizi prin blocajul circuitului de alimentare era ideea genială care i-a venit pe moment. Cel mai bun mijloc de a-i controla fără marjă de eroare.

În ceea ce-l privea pe Andy, el trebuia exclus din prezumţii. Nici un adroid n-ar fi putut provoca nici cel mai mic rău stăpânului. «Numai ca să-şi păstreze intactă propria structură şi memorie», gândi reflex Mac, contrar primei legi a roboticii dictată de Marele Asimov.

Note: «***Moarte naturală***. *Scenariul nr. 1: o Tele-over-doză. Nu părea deloc convingător... Victima nu privea decât un singur ecran în momentul tragic, deşi în cameră erau cu zecile care tapiţau pereţii, iar alteori rămâneau în funcţiune zi şi noapte. De verificat, totuşi.* MAC.»

Scoase din trusă o sondă şi o ţinu la nivelul rulotei. Nici un indiciu. Nici măcar un simptom din cele obişnuite în asemenea cazuri.

«*Scenariul nr. 2: stop cardiac în timpul vizionării unui film horror. Se pune atunci întrebarea: a uitat oare victima să-şi ia pilula anti-imaginativă, indispensabilă persoanelor sensibile?* MAC.»

În timp ce nota, rememoră toate programele de televiziune din ultimele ore. Nu găsi nici un film fantastic.

«*Scenariul nr. 3: un grad avansat de scleroză cerebrală. Asta se mai poate verifica, la două ore după deces, doar aplicând electrozii unui simplu cerveled. Unul pe frunte, altul pe occiput. Totuşi, este puţin credibil ca la un Teleman de vârsta lui să se producă natural o asemenea scleroză.* MAC.»

Comandă dosarul personal al victimei pe afişajul suprafeţei video.

Vârsta: 42 de ani.
Generat de: a consulta contul personal
Frecvenţa: 7 zile din 7
Durata de ascultare: 15 ore/zi
Acuitatea atenţiei: 18/20
Zapping: de 3 ori în 24 h

Corespundea întru totul normelor.

Mac afişă atunci meniul Privat şi intră în contul victimei cu cifrul personal. Mai întâi

recuperă numele și numărul de cod al părinților.

Trecând mai apoi în codul tatălui, reconstitui momentul telenupțial. Află că părinții se cunoscuseră prin intermediul programului *CuplajNet*. Se plăcuseră din primul moment și făcuseră schimb de prim-planuri, apoi de portrete americane. Corespondaseră prin *mesageros* și schimbaseră tot felul de intimități amoroase. Pe urmă, prin teleghidaj, continuaseră cu mângâieri codificate. Ajunși la un nivel suficient de stimulare, practicaseră procedeul tele-inseminării. Tatăl trimisese sperma prin *Procreator* – serviciul de poștă EXPRESS. În prezența (video) a genitorului de sex masculin care o asista în mod *Sunet și Imagine*, viitoarea mamă se fecundase după metoda expusă în programul de popularizare «*Faceți-vă copiii singuri*».

Mac ieși din codul tatălui și reveni în contul victimei. Mărturiile despre frageda pruncie erau destul de dezlânate și incomplete. Încă n-ar fi fost capabil să stea nemișcat timpul standard alocat telerecepției, pentru că ardea de nerăbdare să treacă pe alte canale de cum se termina programul *Telestudiu* supravegheat de *Profandro*.

Mac vru să lase totul baltă, dar îi veni în minte să recupereze totuși mesajul detectat ca «uitat» în presse-papier, fără vreo indicație privitoare la destinatar. Un ultim control.

Frisonă dintr-odată. Turbina de încălzire nu mai sufla decât un aer abia dezmorțit. Să se fi întrerupt curentul? Făcu apel la compania de electricitate, dar fără folos: nu era nici un Întrerupător.

– Andy, ai întrerupt tu curentul?

– Cum aș putea să fac așa ceva? Eu mă alimentez de la *Acumulator*.

– Ba da! avu Mac, în sfârșit, sclipirea. **Tu l-ai întrerupt**!

– Când?

– Acum zece ore... Nu mă-ntrebi nici măcar de ce spun cifra asta!? E normal, cunoști răspunsul. Este exact durata autonomiei tale.

Andy era tocmai pe cale să nege, dar Mac știa cum să-i învingă forța de inerție, iar după aceea n-ar mai fi putut să mintă. Ar fi putut, eventual, să rămână blocat și să nu mai răspundă. Tăcerea ar fi fost și ea o mărturisire...

Mac repetă:

– Ai întrerupt curentul acum zece ore.

Nici un răspuns.

– Stăpânul tău a murit în stare de abstinență, continuă Mac.

Androidul se cufundase în muțenie și nu părea să iasă prea curând din ea.

– La urma urmei, nimeni nu vă cere să vă iubiți stăpânii. Dar tu, sunt aproape sigur că îl detestai. Nu-i așa?

Iarăși tăcere.

– Vrei să-ți spun și de ce?... Îți voi spune, Andy. Pentru că nu te lăsa să te uiți cu el la Tele, ori asta îți lipsea, era o privațiune. Iar tu ești inteligent. Prea inteligent, chiar... Știai că stăpânul tău ținea un jurnal. L-ai șters ca să-i dereglezi memoria, numai că ceea ce tu nu aveai de unde ști, e că mai exista un alt mesaj rămas uitat în presse-papier. Iată-l: «*Mă pândește tot timpul scârba asta de andro... Mi-e frică de el. De Andy.*» Îi vorbea computerului pentru că n-avea alt confident... Asta e, Andy, stăpânul tău te priva de Tele! Atunci tu l-ai privat de energie, ca să te răzbuni. Numai că el n-a rezistat la șoc.

Luminița din ochii androidului abia dacă mai sclipea. Andy lupta din răsputeri împotriva evidenței.

Apoi, până și slabul licăr se stinse. Ledul eclată degajând un firicel de fum portocaliu.

Fusese un caz special, care infirma prima lege. Bănuielile lui, ca polițist-inspector erau totuși, fondate? Provocând durerea, androidului i se crease impulsul de a face rău, de a avea chiar tendințe de anihilare a agentului provocator...

Andy începu să se dezmembreze. Piesele lui metaloplastice răsfirate la întâmplare pe podea înjghebau, concomitent, convingerea viabilității deducției lui și declanșau în același timp un semnal de alarmă în circuitele cerebrale ale lui Telemac:

«Și dacă acest nou fenomen s-ar generaliza? La milioanele de andro-serveri...»

Mac lansă de urgență un apel la secția de Telecriminalistică:

– Alertă ZERO! Verificați fiabilitatea asamblării sistemului Andy!

Traducerea: valANTIm

Desen de Răzvan Vârlan

VICTOR MARTIN

Totul e în ordine

Orașul părea tăiat în stâncă. Era un oraş de cincizeci de mii de locuitori, format din case, ca nişte caverne săpate în stâncă, în afara celor câteva construcţii moderne, hoteluri cu până la treizeci de nivele, construite în trepte pentru a atenua efectul deselor cutremure.

Hart conduse camionul pe o străduţă pietruită, fiind atent să nu ciocnească automobilele parcate incorect pe la toate colţurile.

„E primul oraş de la intrarea în trecătoare. E normal să fie înţesat de turişti", îşi spuse.

Trânti portiera şi îşi trase fermoarul hainei de piele, căutând cu privirea o cârciumă mai de mâna a treia, unde să poată mânca bine şi ieftin.

„Nimic nu poate fi mai bun ca o friptură în sânge şi o sticlă de vin negru înainte de culcare", se gândi, simţind fiorii frigului ce îi vâra oboseala în oase.

Încercă fără succes la câteva crâşme; se vindea bere, şi acolo unde se vinde bere nu ai unde să arunci un ac, fără a mai pune la socoteală fumul, ce îţi dă dureri de cap şi usturime de ochi, şi mirosul infect.

Când găsi, în sfârşit, o cârciumă cât de cât acceptabilă, nu aveau nici friptură în sânge, nici vin negru. Cumpără pe sub mână o sticlă de whisky şi se mulţumi cu o porţie de macaroane cu sos de roşii, carne de oaie peste măsură de grasă şi piper de îţi lua gura foc.

Stinse usturimea din cerul gurii cu o înghiţitură de alcool, căscă şi se apucă să privească împrejur. Cei de pe la mese păreau a fi clienţi vechi; doi jucau biliard, câţiva se certau pe tema unui meci de fotbal, cârciumarul ştergea pahare. Tocmai atunci pătrunse înăuntru un bătrân cu o chelie strălucitoare şi câteva fire de păr albit pe lângă urechi.

– Fum al dracului, spuse, aşezându-se în faţa lui Hart.

– Mda, admise şoferul, mestecând liniştit şi făcându-se că nu observă cum bătrânul îşi toarnă o porţie dublă de whisky din sticla sa.

– Bun, foarte bun, spuse plescăind din limbă. Băutură fină, americană...

– ?!

– Şi ce mănânci aici? Macaroane?!... ha, macaroane. Ne facem de râsul lumii.

Băgă mâna în farfuria lui Hart, luă o bucată de slănină şi o vârî în gură.

– Puah! spuse înghiţind whisky-ul din pahar. Facem o carte?

– Nu am chef, spuse Hart întrebându-se cam până la ce limită i se ridică răbdarea. Nu am nici bani. Sunt străin în oraşul ăsta şi am intrat aici să mănânc. Atât.

– Nu se poate.

– Ba se poate.

– Vreau să spun că nu se poate să mănânci asemenea porcărie.

– Dar dumneata cum ai mâncat?!

– Am vrut să văd dacă e o porcărie... Ştii ce? Am acasă nişte şniţele şi un vin negru de te rup!

– Şi?!

– Te invit la un pahar. Îmi mai spui ce mai e în lumea largă...

Lui Hart invitaţia i se părea curioasă şi omul onctuos. Era sezon şi locuitorii închiriau terasele, paturile pliante, camerele, la nişte preţuri de groază. Turiştii dormeau, de nevoie, chiar şi în poduri sau mansarde insalubre.

– De acord, spuse şoferul gândindu-se că nu are importanţă unde ia masa. Dar nu deranjez?

– Nu deranjezi deloc. La cincizeci de metri de aici am o casă cu două etaje şi toate camerele goale. Şi un vin în beci, de cazi lat.

– Oare?

– Pe cinstea mea! Uite, întreabă-l pe cârciumar dacă nu-i aşa! Nu-i aşa, Jeff, că am un vin pe cinste?!

– Desigur, Sam! Dacă aş avea eu vinul ăla, i-aş pune nişte etichete sofisticate şi m-aş umple de bani.

Hart nu-l mai întrebă pe bătrân de ce ţine casa goală când, a cere o cameră la hotel, venit aşa netam-nesam, spre seară, ar fi fost o groaznică insultă chiar şi la adresa celui mai păduchios stabiliment.

Aprinzându-şi o ţigară, îl urmă pe bătrân. Vila, veche dar foarte solidă, se găsea pe strada unde parcase camionul.

„Ce coincidenţă fericită. Mort de beat şi tot aş nimeri cabina", gândi deschizând portiera pentru a lăsa haina şi sticla de whisky pe banchetă.

– Hei! strigă intrând şi lăsând uşa masivă să se trântească în urma sa.

– Aici, sus, aici e bucătăria! se auzi vocea bătrânului de la capul unei scări de lemn.

Bătrânul aşezase deja tacâmurile, arătându-i şi cănile pântecoase de lângă carafa cu vin.

Şoferul nu aşteptă să fie invitat de două ori. Se aşeză, golind cana dintr-o suflare, apoi îşi îndreptă atenţia spre farfuria cu şniţele şi cartofi pai pe care moşul i-o trântise în faţă.

– Ia, ia! Le-am făcut azi-dimineaţă. A trebuit doar să le încălzesc puţin.

– Dumneata nu mănânci?

– Nu. Am mâncat înainte de a veni la crâşmă. Sunt singur în casa asta. Mănânc, mă îmbăt, apoi începe să mă furnice la tălpi. Umblu creanga prin munţi, prin restaurante, pescuiesc, vânez. La vârsta asta, ce pot să mai fac?

– Poţi să închiriezi camere. Cu afluxul ăsta de turişti... Am intrat într-o doară la recepţia unuia dintre marile hoteluri şi am văzut ce bătaie era pentru cazare. Te poţi umple de bani!...

– Toată viaţa am făcut asta. Localitatea e foarte depărtată de altele. Turiştii nu au de ales; se opresc aici. Şi n-au ce regreta; peisajul e un vis. Mai e şi muzeul antropologic din munţi, mai sunt şi castelele aruncate peste tot, cascadele, observatorul astronomic...

Bătrânul umplu cănile, iar tânărul bău toastând în cinstea lui.

– Al dracului vin! Greu ca plumbul şi negru ca noaptea, spuse privind pe fereastră reclamele luminoase.

– Va trebui să umplem din nou carafa, spuse bătrânul scuturând-o. Am cinci feluri de vinuri. Cel mai vechi e de acum cinşpe ani, dar nu te sfătuiesc să-l guşti. Te-ai trezi poimâine şi cred că trebuie să ajungi la timp la destinaţie. Eşti şofer de cursă lungă, nu?

– Întocmai. Şi am alergat ceva timp după slujba asta. Alţi o mie erau în faţa mea. Nici copilot nu mi-am luat, pentru a căpăta un salariu mai mare. Şi îmi depanez singur maşina; mă pricep.

Printre înghiţituri, îi povesti cum ajunsese şofer, dintr-un birocrat cumsecade, cu salariu mărişor, care mergea de două ori pe săptămână la teatru, o dată la operă şi, când avea chef, la cinema. Îi povesti cum se ducea punctual la serviciu, cum îşi dădea la timp lucrările, cum îşi încasa regulat salariul, fără penalizări, salariu necesar creşterii, în condiţii civilizate, a celor doi copii. Nu bea, nu fuma, nu citea romane de groază sau science-fiction, avea un somn bun şi, deodată, bumm!, totul s-a prăbuşit. Linişte, calm familial, căldură sufletească, erau cuvinte rămase în urmă pentru totdeauna.

– Acum sunt de şase luni pe drum, încheie trântind cu năduf cana golită. Hai să bem!

– Hai să mergem în beci să-ţi alegi singur! Nu vreau să spui că ţi-am dat cine ştie ce poşircă!...

– Vinul ăsta e excelent.

– Am vinuri şi mai bune, spuse bătrânul coborând scările.

Tânărul îl urmă şi îl ajută să dea la o parte cufărul de deasupra unui capac. Coborâră încet, având grijă să nu scape carafa de metal.

– Splendid, spuse Hart privind cele cinci butoaie, jamboanele agăţate sub tavan, merele şi gutuile de pe rafturi. Dar ăsta ce e?

– A, e globul meu, răspunse moşul întinzându-i o bucată de muşchi afumat şi o cană cu vin. Mă distrez din când în când, ghicind viitorul.

– Cum?!

– Fiindcă sunt singur, mai invit pe câte cineva la un pahar de vin. Mai discutăm, mai bem un pahar. Deunăzi, i-am spus unui medic din Palermo că se va căsători. N-a vrut să mă creadă, şi-a bătut chiar joc de ştiinţa mea. A plecat şi, după două săptămâni, mi-a trimis o poză de la Paris. Era cu soţia în luna de miere. Am greşit, totuşi; în loc să-i ghicesc două săptămâni, i-am ghicit două luni.

Râse şi sorbi din carafa umplută ochi.

– Îţi place ăsta? întrebă.

– E foarte bun, spuse şoferul restituindu-i vasul. Şi eu aş fi tentat să aflu ce se va întâmpla cu mine. Ghiceşti viitorul imediat sau viitorul îndepărtat?

– Ghicesc orice fel de viitor.

– Spune-mi, atunci, cum îl cheamă pe prietenul meu care locuieşte la ieşirea din vale!

– Vrei numele sau prenumele?

– Prenumele, râse Hart văzând că moşul bagă în priză un fir şi se apleacă peste globul devenit incandescent.

– Stinge lumina! spuse. Am nevoie de întuneric.

Tânărul acţionă întrerupătorul şi se aşeză pe masă, în partea cealaltă a globului, sorbind amuzat din carafă.

– Se numeşte Klaus.

– Extraordinar! sări tânărul.

– Klaus al tău a murit.

– Cum?

– A pierit într-un accident feroviar, în Italia. Voiai să tragi la el?

– Să lăsăm asta! Spune mai bine ceva despre mine! Îţi plătesc.

– Au mai vrut şi alţii să-mi dea bani. Nu primesc; s-ar transforma totul în minciună...

Hart sorbi din carafă, luă o ţigară, veni să-l servească şi pe bătrân, însă acesta refuză, aplecându-se din nou asupra globului ce emitea lumină şi o căldură plăcută, căldură ce-l făcea pe şofer să se simtă ca acasă, în faţa căminului. Privi mâinile zbârcite ale gazdei, cu degete noduroase, aşezate pe globul încins. Vru să-l întrebe cum face asta fără să se ardă, dar se răzgândi.

„Ce-mi pasă, îşi spuse. Poate e obişnuit cu temperaturile înalte. Aşa cum unii rezistă foarte

Desen de Marian Leonida

bine la frig, nu văd de ce alţii nu ar rezista la căldură..."

Sărind de la una la alta, îşi continuă astfel monologul interior. Nimic nu-l grăbea. Mâncare şi băutură avea în faţă, cald era, timp de somn îi rămăsese destul până dimineaţă.

„La o adică, pot să şi întârzii. Am o jumătate de zi avans, iar vinul moşului e prea bun; nu poţi să te desparţi de el fără să regreţi, îşi spuse. Cum dracu' şi-a găsit şi Klaus să moară tocmai acum? Nu este nici un dubiu; bătrânul ştie să ghicească viitorul. Nu avea de unde să-l cunoască pe prietenul meu. Sunt o grămadă de tipi cu numele de Klaus; chiar alături e o dugheană a unuia cu numele ăsta..."

– Sunt gata, îl întrerupse moşul. Trezeşte-te!

– Nu dormeam. Căzusem pe gânduri.

– Îţi spuneai că există o grămadă de Klauşi, că nu aveam de unde-l şti pe prietenul dumitale.

– Mă înspăimânţi!...

– Nu are de ce să-ţi fie frică. Ce vrei să afli?

– Nevasta prietenului meu e tot acolo?

– Tot. Nu s-a mutat. Ştie că trebuie să treci şi te aşteaptă. Te iubeşte, dar nu putea să ţi-o spună din cauza soţului.

– Bănuiam, spuse Hart, bucuros că planul de drum nu i-a fost dat peste cap.

„Ăsta îşi închipuie că l-a prins pe Dumnezeu de picior dacă îl aşteaptă femeia, gândi bătrânul. La el nu vrea să se gândească..."

Îi mai spuse că nu va fi niciodată altceva decât şofer, că a divorţat deoarece nevastă-sa, plictisită de marile lui absenţe, a luat toţi banii şi a fugit cu unul la Veneţia, că are doi copii, o fetiţă de 8 ani şi un băiat de 5, pe care îi creşte mama lui, undeva, la ţară.

Şoferul era uluit.

– Parcă mi-ai fi întocmit o fişă personală, încercă el să glumească. Nu e chiar rău ce mi-ai spus. Ca şofer, câştig destul de bine... Îmi permit chiar şi mici excese nevinovate...

– Cum ar fi o beţie, două sau vreo văduvă, ca nevasta prietenului...

– Chiar. Mă aşteaptă cu plăcinte?... Ea ştie că îmi plac plăcintele.

Râse şi se întinse pe scaun, bând zdravăn.

– Nu vei părăsi niciodată această vale, spuse bătrânul.

– Cum? N-o voi părăsi?! Te pomeneşti că mă aşez aici?... Nu ţine; se bate cap în cap cu ceva ce ai zis mai înainte: că rămân veşnic şofer. Dacă rămân şofer, chiar şi ca locuitor al oraşului, tot trebuie să plec încolo şi încoace după marfă.

– Îmi pare rău că ţi-o spun, arătă spre glob bătrânul. Priveşte aici! Arată că vei avea un accident!

– Nu se vede nimic!

– Eu văd.

– Devii macabru. Sun un şofer bun şi nu plec niciodată obosit la drum.

– Omul e învăţat să audă numai lucruri bune despre el şi viaţa sa. Nici tu nu faci excepţie... Ştii! Medicul acela... I-am prezis că se va căsători. Dacă am văzut că nu mă crede, nu am continuat. Urma să-i spun că, după puţin timp, îl va părăsi nevasta.

– Fie cum zici, spuse Hart, amorţit de băutură, necrezând o iotă. Hai să bem, că mă duc! Cu ghicitul dumitale, m-ai făcut să mă trezesc.

– E vin destul. Nici mie nu mi-e somn.

– Dacă promiţi că mă duci în spinare până la cabină, îţi golesc pe loc o carafă.

– Mă jigneşti. Am camere destule, spuse bătrânul turnând în cănile aruncate la nimereală pe masă. La o adică, putem dormi şi sub masă.

Râseră amândoi. Gazda îi dădu oaspetelui carafa şi umplu o găleată, cărând-o în cameră.

– Ne ajunge?

– Dacă avem şi mâncare, îţi beau şi un butoi.

Puseră covorul şi cufărul la loc şi urcară în bucătărie. Deschiseră fereastra, să iasă fumul, şi porniră să golească cană după cană, sughiţând şi râzând fără rost. Debitară cele mai tâmpite bancuri, bancuri pe care nu ar fi dat doi bani dacă ar fi fost treji, apoi bătrânul începu să depene amintiri, sorbind mecanic şi picotind.

– Nu mănânci? întrebă Hart dând gata alte câteva şniţele.

– Nici de băut nu mai beau. Îmi ajunge.

– Nici nu mai ai ce.

Moşul privi în găleată, o întoarse cu gura în jos prefăcându-se mirat, apoi izbucni în hohote de râs. Deschise uşa bucătăriei şi îi arătă şoferului camera unde urma să doarmă.

Hart se ridică greoi şi ieşi, împleticindu-se, pe culoar, fluierând şi privind înapoi, salutând a nu ştiu câta oară şi izbucnind în râs.

– Ai acolo şi ceas deşteptător, auzi înainte de a se trânti în pat.

Simţi că se învârte casa cu el şi se ridică.

„Cât am putut să beau", îşi spuse, ascultând paşii bătrânului pe culoar şi câteva uşi trântite.

Adormi şi se trezi de câteva ori. Îl chinuia o sete arzătoare.

„Trebuie să mă abţin până mâine. Şi aşa am abuzat destul de amabilitatea acestui om cumsecade", gândi privind pe fereastră.

Văzu reclamele restaurantelor şi trecători răzleţi pe stradă. Atenţia îi fu atrasă de un individ care dădea târcoale camionului său, lipindu-se de zid atunci când mai apărea câte cineva.

„Ăsta e bătrânul, se miră. O vrea să-mi fure ceva, îşi spuse. Orice mi-ar fura din cabină, tot nu plăteşte consumaţia făcută aici. I-o fi plăcut haina mea de piele sau vrea sticla de whisky?!"

Puse capul pe pernă şi adormi imediat. Când deschise din nou ochii, afară era lumină.

„E ora opt", gândi, frecându-şi gâtul înţepenit.

Se ridică şi merse în bucătărie, căutând să nu facă zgomot. Îşi spuse că ar fi bine să plece fără să-şi mai ia rămas bun. Cine ştie ce idee îi mai venea moşului şi îl apuca seara în oraş.

Se spălă pe faţă şi coborî în stradă, trăgând în piept aerul rece. Controlă dacă totul este în regulă cu camionul şi urcă în cabină.

„Am avut dreptate! râse el. Bătrânul a şterpelit sticla; să fie sănătos!"

Încălzi motorul şi demară, urcând în pantă. Viră la dreapta, lăsând în urmă ultimele case, apoi acceleră. La o curbă lentă, vrând să micşoreze viteza, constată că frâna de serviciu nu mai funcţiona.

„La dracu', îşi spuse. Doar am verificat!..."

Viră şi se înscrise pe o porţiune dreaptă de drum, trăgând maneta frânei de mână. Fără rezultat, însă.

„Mi-a făcut-o, moşul", îşi spuse înjurând şi acţionând cele două sisteme de frânare.

Viteza nefiind prea mare, spera ca trailerul să se oprească în virtutea inerţiei, dar se întâmplă tocmai pe dos. Deşi nu mai acţiona pedala de acceleraţie, colosul continua să-şi mărească viteza de la sine.

Îşi aminti profeţia şi transpiră brusc. Speriat de curba strânsă din faţă şi de fluxul de automobile, vru să deschidă uşa şi să sară. Inexplicabil, uşa refuză să se deschidă şi îl cuprinse panica.

Feri un automobil, apoi sparse geamul. Era, însă, prea târziu; lovindu-se de peretele stâncos, automobilul fu deviat drept în prăpastie, explodând în aer.

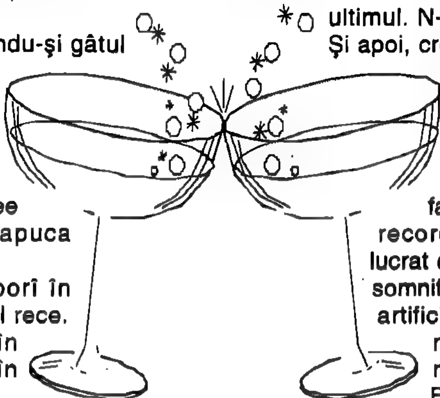
În bucătărie, bătrânul deschisese aparatul de radio şi asculta liniştit programul matinal, în timp ce îşi prepara un ceai.

Telefonul sună, dar el nu se sinchisi.

„Ei au nevoie de mine, nu eu de ei", îşi spuse sorbind licoarea fierbinte.

– Alo, da! rosti atunci când catadicsi să ridice receptorul.

Ascultă în tăcere, apoi căută în bufet, scoase o agendă şi o răsfoi, tăind în final ceva cu creionul.

– Ai dreptate, Hon, acesta era ultimul. N-am mai consultat agenda. Şi apoi, crede-mă, am fost programat să fiu un bătrân trăznit, beţiv, distrat, straniu. Nu?... Sigur că îmi convine să fiu trecut în Cartea recordurilor... Banii? Să faci bine să mi-i trimiţi! Deţin recordul absolut... Cum nu am lucrat curat?!... De ce nu i-am dat somnifer? Ştii bine că nu folosesc artificii din astea. Sunt profesionist..., adică nu mai sunt, că nu mai e nevoie, scuză-mă!... Ba da. Nu trebuia să-i dau impresia unui bătrân sclerozat de băutură?... Păi, vezi? Înainte de a pleca şi-a controlat maşina cu o minuţiozitate de care numai noi suntem în stare. Totul e în ordine, nu?... Cum nu e nimic în ordine? Eşti nebun!... Cum nu era om? Nu era ultimul om de pe Pământ pe care aveam onoarea să-l elimin?... Atunci, ce era?... Robot? Şi omul, unde-i?...

Bătrânul android ascultă câteva minute şi se făcu galben la faţă.

– Am înţeles. Trebuie să mă deconectez pentru câteva ore. Misiunea asta m-a consumat. E ora 9. La ora 15 poate să vină Relia să-mi facă o revizie şi să mă pună în funcţiune... Da, am înţeles, îngăimă drept răspuns la ultimele cuvinte ale interlocutorului şi trânti cu furie receptorul.

Intră în bucătărie. Încercui cu creionul ultimul nume, puse agenda la loc în sertar şi se aşeză pe pat. Privindu-se într-o oglindă, îşi deşurubă calota craniană şi se lăsă pe spate. Bateriile solare se rostogoliră pe covor, iar braţul inert aruncă oglinda cât colo. Aceasta se lovi de piciorul mesei şi se făcu ţăndări.

Avram (James) DAVIDSON (n.1923)

Născut în Yonkers, statul New York, a luptat în marina americană în timpul celui de-al doilea război mondial, apoi în războiul arabo-israelit din 1948–1949. Scriitor și redactor american de origine evreiască, a debutat cu povestirea „Prietenul meu este Jello" („My Boy Friend's Name Is Jello"; 1954) în *F&SF*. Destul de repede și-a stabilit o reputație pentru stilul său literar și umorul considerabil. În ciuda manierei și stilului textelor scurte, romanul său de debut, *Răzmeriță în spațiu (Mutiny in Space*, 1964) l-a stabilit ca autor de „space opera", direcție în care a mai produs câteva romane, dintre care cele mai remarcabile sunt *Stăpânii labirintului (Masters of the Maze*, 1965) și *Încleștarea regilor stelari (Clash of Star-Kings*, 1966). A fost redactor-șef al revistei *F&SF* între 1962 și 1964, pentru care a obținut un premiu Hugo în 1963. Un alt premiu Hugo a fost cel obținut pentru povestirea „Mimetism" (JSF nr.165) în 1958. Romanele și povestirile sale cele mai celebre fac parte din seria *Vergil Magus* care se petrece într-un univers paralel medieval.

Mihai-Dan Pavelescu

PIATRA FILOZOFALĂ

Desen de Dan Farcaş

Ceasul, Ceasul din vechiul Turn cu Ceas, ceasul la care se referea oricine când spunea, fără nici o altă precizare: „Să ne întâlnim la Ceas" – era singurul. Poleiala cifrelor sale era renovată şi lustruită în fiecare an; cifrele lui erau romane, nu dintr-un arhaism deliberat, ci pentru că altele, pe vremea când a fost construit, nu se cunoşteau; cifrele „arabe" pornite din India şi trecând lent prin Persia spre Turcia, pe atunci nu ajunseseră încă să fie utilizate în acea parte a Europei; mai mult, ca dovadă că părinţii părinţilor generaţiilor actuale au trăit fără a dori să măsoare cu precizie trecerea timpului, pe marele cadran nu se rotea decât o singură limbă, cea care indica orele.

Bătăile inimii oraşului imperial Bella, capitala Monarhiei Triunionale Sciţia-Pannonia-Transbalcania nu mai sunt percepute în Vechea Primărie la fel ca odinioară. Totuşi, de ziua Sfinţilor Cosmo şi Damian, Consiliul Oraşului încă se mai întruneşte aici, cu tot fastul, pentru ceremonia alegerii formale a Primarului, dar în restul anului nu se mai întâmplă prea multe. Turiştii vin să vadă Turnul în cadrul turului obişnuit oferit de domnii T. Cook, iar cerşetorii şi comercianţii mărunţi îi urmează precum păsările de apă bărcile, în timp ce localnicii – pentru care noua Clădire Municipală, cu acoperişul ei mansardat, cu holul pavat cu marmură şi cu maşinile ei de scris, înseamnă ceva mai mult decât nimic – fac din Turnul cu Ceas ţinta plimbărilor lor, aşa cum au făcut mereu de-a lungul secolelor. Este de domeniul trecutului să glumeşti pe seama celor ce aşteaptă zâmbind să vadă ivindu-se Împăratul atunci când automatul anunţă ora exactă. Nu are nici o importanţă dacă aceştia vin în căruţele lor înalte, cu roţi uriaşe, pline cu pene şi puf, şunci, verze şi alte zarzavaturi, cu blănuri, nuci, ouă, fructe şi multe altele, de la doage de butoaie până la ceară de albine; sau dacă vin pe jos din Piaţa Boului în spatele unei cirezi, ori dacă vin cu trenul. De îndată ce se pot descurca, se duc la vechiul Turn cu Ceas, parcă pentru a se asigura că încă mai există, întrucât spre toate direcţiile drumurile lor pornesc de acolo: „Mergi pe prima uliţă care începe din faţa vechiului Turn cu Ceas şi, după două cotituri, o iei pe a treia" şi tot aşa... Dacă au mai parcurs vreodată drumul care pleacă de la Turn şi care duce spre iarmaroace, spre ceasornicării, ori spre magazinul de mărunţişuri, către armurieri sau oriunde altundeva, nimic nu-i poate convinge că pot face afaceri cinstite cu comediantul, cu ceasornicarul, cu negustorul de mărunţişuri sau cu armurierul. Îi cunoaşte cineva? Nu se va alege oare praful şi pulberea de mărfurile lor, precum se alege de aurul din basme? Cum poţi avea încredere că îi vei mai găsi a doua oară? Pe de altă parte, poate cineva, nemulţumit sau mulţumit de comerciantul spre care-l duce drumul ce trece pe lângă vechiul Turn cu Ceas, spune, ei bine, ce altceva ar putea fi mai uşor – sau, mai degrabă, la fel de uşor – decât să porneşti încă o dată de acolo şi apoi, ca şi când Dumnezeu ţi-ar îndruma paşii, să revii la acelaşi comerciant?

Este o zi senină, geroasă, de sfârşit de februarie, cum s-ar consemna în orice raport întocmit ulterior, când un tânăr venit de la ţară – să-l numim Hansli – nimereşte la picioarele Vechiului Ceas şi începe să se uite în jur, puţin nervos. Un bărbat aşezat pe o treaptă acoperită cu o bucată de covor decolorat, îl strigă pe Hansli, politicos şi calm, întrebându-l dacă îl poate ajuta cu ceva. Hansli se linişteşte.

– Onorate domn, zice el, care este drumul ce duce în uliţa bijutierilor? Eu asta caut.

Bărbatul dă din cap.

– Pentru o verighetă, poate? întreabă acesta.

Hansli este atât de uimit, încât se

înroşeşte. Apoi se miră cât de deştepţi pot fi oamenii de la oraş, ca şi orăşeanul acesta care arată a fi un om deştept şi respectabil.

„Ca un filozof", concluzionează el.

Descrierea aceasta este clară pentru Hansli, pentru tatăl lui Hansli, şi pentru mama sa, pentru viitoarea lui mireasă, ca şi pentru tatăl şi mama ei. Dar altfel, lipsită de precizie, ar putea să-i pară oricui altcuiva, de la profesorul care predă algebra la o şcoală secundară particulară, până la inginerul constructor care pregăteşte proiectul unui canal. În acelaşi timp, bărbatul acela poate fi şi un pungaş perfect, care vinde un amestec de apă sărată cu albastru de metilen drept medicament pentru combaterea infertilităţii vacilor sau pentru durerile de burtă la copii.

– Pentru că, adaugă omul, dacă vrei o verighetă, am eu câteva de vânzare.

Bărbatul îl priveşte fără nici o urmă de zâmbet şi asta ca o garanţie, căci Hansli se temea – cine ştie de ce – că la bijutier ar putea râde de el, ca şi cum ar face o glumă proastă. Or, cu siguranţă, domnul cel tăcut nu râde de el.

– Este pentru Belinda, explică Hansli.

Domnul încuviinţează, scoate dintr-un buzunar o cârpă şi o despachetează. Îi arată o verighetă, care, desigur, este din aur. Dar, o clipă. Pare a fi din aur... arată a fi. Dar... Ezită.

– Care ar putea fi preţul?

Preţul este o jumătate de ducat. Aceasta este o uşurare în plus, o mare uşurare. Hansli se poate târgui pentru un bou, pentru un cal, un harnaşament, cu cei mai pricepuţi la aşa ceva. În privinţa verighetelor, nu are însă nici o idee.

Totuşi, totuşi...

– Pare convenabil, declară el.

„Să fie oare din aur, aur adevărat, aur pur?" întreabă un glăscior în urechea lui.

Bărbatul aprobă, solemn.

– Este ieftină, conchide el. Un bijutier poate cere mai mult pentru că el trebuie să plătească chirie. O chirie foarte mare, într-adevăr. Dar eu, aici, nu trebuie să plătesc nici o chirie, căci spaţiul pentru afacerile mele – pe care-l arată făcând un gest – aparţine Împăratului însuşi, Domnul să-l binecuvânteze şi să-i dea viaţă îndelungată...

– Amin, amin, adaugă Hansli scoţându-şi pălăria şi închinându-se.

– ...aşa că eu nu plătesc chirie, după cum vezi, spune el. Şi scoate dintr-un alt buzunar ceva ce s-ar putea numi o lupă de bijutier, dar căreia Hansli îi spune „binoclu", termen care pentru el înseamnă orice, de la o lentilă oarecare până la telescop, pe care i-o oferă. Hansli priveşte atent verigheta prin lentilă, o întoarce pe toate părţile. Străluceşte de-ţi ia ochii! Doamne, cum mai sclipeşte în aerul pur de iarnă! Apoi Hansli observă ceva. Un vultur cu trei capete şi numărul LXI. Suficient pentru Hansli. El scoate punga cu bani şi numără o jumătate de ducat. Filozoful îl binecuvântează, iar Hansli îi mulţumeşte filozofului.

Acasă, tatăl lui Hansli se uită cu atenţie pe partea interioară a verighetei.

– Nu am mai văzut niciodată aur ca ăsta, spune el.

Apoi, ochii lui ageri, care (se spune prin partea locului) pot vedea un ied la cinci kilometri în pădurea întunecoasă, observă ceva.

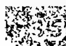
– Ah, Vulturul Imperial! Aşa, deci. E aur bun, atunci, ia să văd...

Calculează încet.

– Ah, din al 61-lea an de Domnie, hm, asta a fost acum un an... sau cam aşa ceva...

Ţine verigheta în mână. A trecut proba. Hansli îngenunchează. Tatăl ridică verigheta şi îl binecuvântează. Acum pot începe pregătirile de nuntă. De îndată ce vor veni zilele însorite, Belinda va începe să albească rufele.

Cine ştie de câte ori s-au repetat toate acestea? Nici Lobats nu ştie, comisarul-

detectiv de la Poliţie. Nici De Hooft, preşedintele Asociaţiei Bijutierilor.

– Mereu aceeaşi poveste, spune De Hooft, un flamand sclivisit, cu păr vopsit şi mustaţă pomădată. În curând verigheta începe să se îndoaie, sau uneori se şi rupe, chiar dacă nu este prea mare sau prea mică. Oamenii vin în oraş, îl caută pe individul ăsta, acest, ah, „fil-o-zof", silabiseşte el sarcastic (şi greşit); nu îl găsesc, se duc la un bijutier sau la un aurar adevărat. Aurul este probat, se dovedeşte a fi pur, li se explică însă că, de fapt, este prea pur, că este prea moale şi se rupe prea repede. Ideea că soţiei legitime va trebui să i se cumpere o altă verighetă pentru a dovedi că este cu adevărat măritată, nu le place. Deloc. Dar ce se poate face?

Ridică din umeri.

Lobats stă acolo şi ascultă. Mai auzise toate astea şi mai înainte. Tot acolo se află, fără să audă totul de la bun început – sau nu totul – Engelbert Eszterhazy, Doctor în Medicină, Doctor în Filozofie, Doctor în Jurisprudenţă, Doctor în Ştiinţă şi Doctor în Literatură, care acum întreabă:

– Vreo sesizare despre aur furat?

– Nimic care să se potrivească. Spahn, dentistul a suferit o spargere. Dar acesta nu este aur dentar. Şi la Perrero s-a produs un jaf, dar acesta nu este aur pentru monede. Nu am elucidat încă problema furtului de la Oficiul de Testări, de la Ritchli-Georgiou, dar şi acolo era vorba despre aur Ritchli obişnuit, de un galben foarte pal. Nu ca *acesta*...

Lobats gesticulează. Câteva inele sunt aşezate pe o bucată de hârtie în faţa lor, inele pe care Asociaţia Bijutierilor a reuşit să le re-cumpere, cum s-ar spune. De obicei nu puteau fi re-cumpărate.

Eszterhazy ia lupa şi le priveşte. O pune apoi deoparte, iar De Hooft zice:

– Am văzut toate felurile de aur, după cum ştiţi. Acesta este nou pentru mine. Am văzut aur galben, aur alb, aur roşu, chiar şi aur verde, da! Dar acesta, *acesta* străluceşte ca... o portocală chinezească! Aşa ceva nu am mai văzut niciodată.

Lobats se întrerupse din periatul gambetei sale de un gri-negru cu mâneca pardesiului cenuşiu.

– Bineînţeles, primul nostru gând a fost că inelele însele trebuie să fi fost furate, explică el. Dar această ipoteză nu a dăinuit mult timp.

Eszterhazy aprobă.

– Ce legi sunt încălcate aici, mai precis? întrebă el.

Lobats ridică din sprâncene, gânditor.

– Păi... hm... păi, desigur, omul încalcă ordonanţele municipale privind comerţul stradal. Însă aceasta este o chestiune minoră. Iar metoda lui de marcare a inelelor este ilegală, pentru că nu a fost aprobată nici de Breasla Aurarilor, nici de Camera de Testare a Asociaţiei Bijutierilor, nici de Oficiul Imperial de Testări. Totuşi, după cum ştim cu toţii, sunt făcute dintr-un aur mai pur decât oricare alt inel existent.

De Hooft se încruntă.

– Este clar că omul nu-i cinstit, spuse el. Aurul a fost furat, probabil, din străinătate şi el încearcă să-l plaseze puţin câte puţin, fără să atragă atenţia.

Lobats îşi înclină capul a dezaprobare.

– Dar nu avem nici o sesizare din străinătate despre vreun furt care s-ar potrivi cu cazul acesta. Am verificat chiar şi rapoartele de acum câţiva ani, de exemplu, din California şi din Australia. Dar acesta nu este aur de tipul celui care se găseşte acolo.

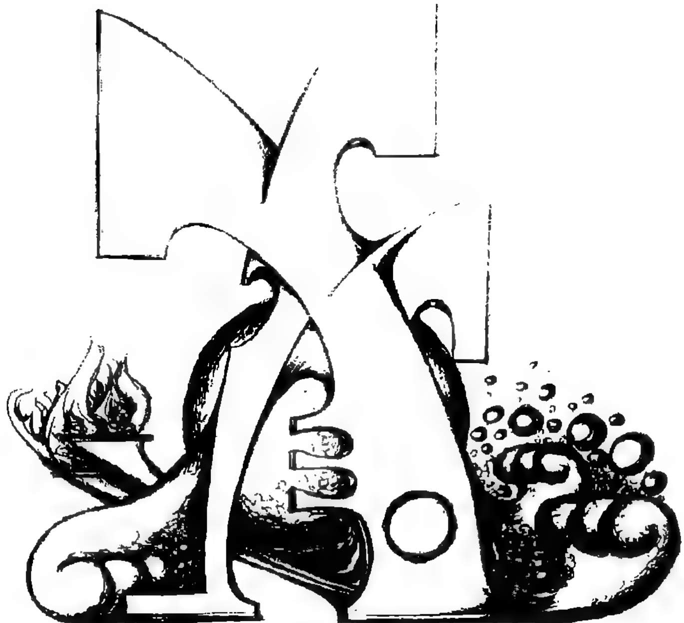
Doctor Esterhazy mai examină o dată inelele.

– Şi totuşi, zise el, dacă îl deţine în mod cinstit, de ce îl vinde la un preţ atât de mic, faţă de cel obişnuit? Evident, îi impresionează pe oamenii cărora le vinde, vorbindu-le ca unul care are o oarecare educaţie. Or tocmai de aceea ar trebui să ştie că, chiar dacă aurul provine dintr-o comoară dezgropată, legea tezaurelor prevede că Tronul îi va ceda jumătate...

dacă omul declară imediat şi în mod corect...

Lobats îşi înălţă fruntea şi îşi încreţi buzele.

– Ei bine, domnule Doctor, s-ar putea s-o fi nimerit. Poate că este vorba de o comoară pe care a găsit-o ascunsă undeva, poate că s-a lăcomit şi acum a început să scape de ea cum a crezut că e mai bine. Ştie că suntem pe urmele lui şi se gândeşte că este prea târziu să mai schimbe ceva. Gândiţi-vă, domnilor! – împinse el inelele cu arătătorul său gros şi păros – acest aur ar putea proveni de la piraţi... sau chiar de la un dragon! Râse grăbit şi se strâmbă.

Desen de Dan Farcaş

Eszterhazy începuse să se gândească la ceva, înainte ca povestitorul să termine; lui îi era perfect indiferent dacă un comisar de poliţie îmbrăcat în haine civile mai credea în comori despre care oamenii din popor încă spuneau că ar fi fost îngropate, ici şi colo, de către dragonii de pe vremea goţilor şi a sciţilor, prin văi ascunse ori în măguri bântuite de stafii; nu făcuse vreun rău nimănui niciodată o astfel de convingere, în plus, aceasta adăuga şi puţină culoare locală, care ar putea fi de folos în vremurile de azi.

– Ce vrei să spui, Karrol-Francos, că acum el ştie că tu eşti pe urmele lui? De unde ştie?

Comisarul Lobats îi răspunse că la un moment dat un poliţist în civil urmărise zona din jurul vechiului Turn cu Ceas, dar că după aceea străinul nu a mai apărut.

Doctor Eszterhazy, lăsându-i pe cei doi să vorbească şi să-şi dea cu părerea, plecă reflectând la acest caz.

Vânzarea inelelor ieftine ţăranilor care vizitau oraşul era ceva aproape normal – în cazul în care cineva avea inele ieftine de vânzare. Şi dacă admitem că cineva are, unde altundeva şi cui altcuiva le-ar putea vinde la fel de natural?

Trenurile pufăitoare făcuseră să dispară cea mai mare parte a comerţului de pe bătrânul râu, dar ceva mai rămăsese, totuşi; nu se desfăşura la fel de rapid, dar preţurile erau mai mici. Cărbune, cherestea şi smoală, sare, pietriş, cereale şi nisip erau transportate încă în cantităţi mari, în sus şi în jos pe Ister, cu şlepurile, chiar dacă în velele stacojii ale vaselor nu mai sufla vânt bun, şi chiar dacă luntraşii nu îşi mai prindeau părul într-o codiţă la spate. Locul unde puteau fi găsiţi aceştia atunci când mintea şi ochii nu le erau preocupate de parâme şi când nu îşi disputau priori-

tatea la a acosta la chei, era Aleea Mesteacănului.

Imaginaţi-vă un taluz de piatră pe vârful căruia fusese construită o potecă pavată, mărginită de o parte şi de alta de şiruri de mesteceni, potecă ce se întinde pe aproape o treime de kilometru de-a lungul râului Ister. Odinioară se plănuise să se continue lucrul la Alee şi să se planteze încă pe atâţia mesteceni, pe o distanţă mult mai mare; dar nu s-a mai făcut nimic. Se poate spune totuşi că încercarea nu a eşuat complet. Oamenii din clasa celor care îşi pot permite să se distreze şi într-o zi lucrătoare în orele când soarele încă străluceşte, s-au gândit că priveliştea ar fi plăcută de pe Aleea Mestecenilor; unii chiar au comparat-o cu porţiuni ale cheiului Senei, deşi nu totdeauna cu aceleaşi porţiuni. Acele zone care ofereau condiţii de relaxare şi care intrau în calculele celor ce vroiau să facă mai mult decât simple gesturi neînsemnate pentru ordinea şi curăţenia oraşului, luate în considerare de către anumite doamne şi anumiţi domni (doamne şi domni care doriseră să le ia în stăpânire), erau acum patronate de aceştia. Noii clienţi s-au dovedit interesaţi să privească la oamenii barjelor care mâncau şi beau, iar aceştia s-au arătat, probabil, la fel de interesaţi să-i privească, la rândul lor, pe ceilalţi. Sau poate că nu era aşa.

Acei căpitani, şefi de echipaj şi mateloţi (cele mai multe şlepuri aveau şi un matelot, pe lângă căpitan şi şeful de echipaj) care doreau, după terminarea lucrului, să obţină ceva de băut cât mai repede şi cât mai ieftin posibil, sau să se bucure de compania unor prostituate desculţe, la fel de ieftin şi la fel de repede, nu mergeau până în Aleea Mestecenilor pentru aşa ceva. Acolo se duceau, în schimb, lucrători de pe barje spălaţi, pieptănaţi şi îmbrăcaţi curat, care aveau o ţinută demnă atât în timpul plimbării, cât şi când stăteau la o masă, afară, savurând o bere neagră ori consumând diferite gustări. Adesea stăteau rezemaţi de gard, admirând râul dintr-un alt unghi decât cel oferit de puntea şlepului.

Eszterhazy păşea încet pe alee, aşteptându-se să întâlnească vreo figură familiară... nu pe cineva anume, ci doar o persoană cunoscută; vroia să întâlnească, pur şi simplu, pe cineva cunoscut măcar din vedere. Şi, cum se întâmplă adesea, atâta timp cât cineva nu este silit să împrumute bani, găsi ceea ce căuta.

Sau poate el a fost găsit.

S-a nimerit ca trei dintre cunoştinţele lui să se afle prin apropiere, şi cel puţin două dintre acestea îl salutară cu un „la loc şi serveşte!“. Verbul *a servi* are, probabil, mai puţine înţelesuri decât multe altele, dar dintre cele des folosite pe teritoriul numit Bazinul Isterului, cel mai răspândit este ud... şi ospitalier.

Cei doi mai în vârstă erau fraţii Francos şi Konkos Spits, căpitanul şi, respectiv, şeful de echipaj al şlepului *Regina Pannoniei*, iar celălalt era matelotul; se presupune că şi el avea un nume şi un prenume, dar Eszterhazy nu auzise niciodată să fi fost strigat altfel decât „Băiatul“. Fraţii erau bruneţi, băiatul era blond, iar Eszterhazy îi întâlnise prima oară pe toţi trei cu ocazia unei afaceri misterioase şi ciudate, în care fusese implicat şi un rozător enorm originar din Indonezia.

Conversaţia debută cu generalităţi. Vorbiră despre starea actuală a comerţului pe apă, apoi amintiră modul în care se desfăşura comerţul pe râu cu mulţi ani în urmă. Acordară ceva atenţie şi eternului zvon cum că ruritanii sau poate românii ar fi avut de gând să plaseze un detonator pe Dunăre sau poate, după cum spuneau unii, chiar o bombă. Avantajele şi dezavantajele metodelor actuale de marcare a canalelor, a bancurilor de nisip şi a epavelor constituiau subiectul multor comentarii, dintre care puţine favorabile. La următorul rând de pahare cu băutură, conversaţia deveni mai personală. Eszterhazy întrebă dacă sunt

mulţi tineri dispuşi să se ocupe cu comerţul pe râu. Fraţii Spits susţinură în cor că oferta era bogată, dar că nici unul dintre candidaţi nu merita să fie angajat; ei îşi răsuceau mustăţile stufoase şi loveau masa cu pumnii lor enormi, pentru a sublinia acest lucru. Băiatul se înroşi. Eszterhazy îi aruncă o privire prietenoasă şi Băiatul roşi şi mai tare.

– În ziua de azi, spuse Eszterhazy, nu mulţi tineri lucrători pe barje îşi mai găuresc urechile pentru cercei, nu-i aşa?

Spre surprinderea lui, auzind cele spuse, căpitanul şi şeful de echipaj izbucniră într-un râs zgomotos, iar Băiatul deveni, pur şi simplu, stacojiu, cu o nuanţă violacee.

– Ei, dar ce glumă e asta? întrebă oaspetele. Ce, nu văd cu ochii mei că urechile lui nu sunt găurite?

– Ha, ha, ha! hohoti căpitanul Francos Spits.

– Ho, ho, ho! chicoti şi şeful de echipaj Konkos Spits.

Aceştia traseră spre ei capul Băiatului – care, intimidându-se dintr-un anumit motiv se retrăsese din discuţie – şi îl răsuciră, astfel încât Eszterhazy se temu că va asista la o sugrumare nejudiciară. Era însă evident că Băiatul avea un gât flexibil şi, de asemenea, că urechea stângă a Băiatului nu fusese găurită, în schimb urechea dreaptă, da. Aceasta era roşie şi din lobul umflat atârna un fir de aţă alb-murdară.

– Parcă am fost beat când am făcut-o, mormăi Băiatul.

Pentru că cei doi fraţi Spits aveau câte un cercel de aur în urechea dreaptă, ei nu considerară afirmaţia tocmai potrivită; de fapt, căpitanul Francos chiar intenţionă să-i tragă o palmă.

– Ce vrei să spui? Asta ai vrut şi asta ai făcut! Nu-i aşa Doctore că va arăta mai bine?

– Aşa se zice de obicei, răspunse Eszterhazy, adăugând: obiceiul este străvechi, iar eu, unul, mă bucur să văd că se păstrează.

Băiatul păru mai dispus să accepte spusele lui decât mormăiturile superiorilor săi. Eszterhazy consideră momentul potrivit pentru a întreba:

– Şi unde este cercelul?

Băiatul scotoci prin buzunare. „O fi vreun fleac prăpădit din alamă sau unul care, deşi achiziţionat perfect legal, ar putea prezenta foarte puţin interes.“ Scoase un cornet de hârtie murdară care păstra urmele unor împachetări şi despachetări repetate, înăuntrul căruia se afla cercelul. Strălucea, oarecum, ca o mandarină cu coaja subţire. Eszterhazy scoase din buzunar un toc mic de piele în care păstra o lupă ce mărea excelent.

– Vedeţi vulturul? întrebă Băiatul. Asta nu înseamnă oare că e din aur? M-a costat o jumătate de ducat.

– În mod sigur este la fel de bun ca şi aurul, adică, se grăbi el să explice, este dintr-un aur foarte bun.

– Eu nu aveam lupă. A trebuit să mă duc la un bijutier. Nu a fost marcat pentru că nu am vrut eu.

Povestea Băiatului era destul de precisă, deşi, întrucâtva, săracă în adjective.

– L-ai cumpărat de la individul ăla care filozofează? îl întrebă Eszterhazy.

Băiatul confirmă dând din cap şi începu să re-împacheteze cercelul.

– Şi ce ţi-a spus?

Cel întrebat se gândi o clipă, ca şi cum ar fi fost pus la treabă grea.

– A zis ceva despre „Linxul liber din sud...“ Asta a spus...

Băiatul termină de răspuns, puse ghemotocul înapoi în buzunar şi, luând de pe masă o scobitoare care prezenta urme că mai fusese folosită, începu să-şi cureţe dinţii. Evident, în ceea ce îl privea, problema discursului filozofului era încheiată.

Căpitanul Francos Spits se încruntă într-un fel de concentrare.

– Din *Sud*, repetă el. Dar nu există lincşi

în *sud*, frate! Eu n-am spus niciodată că ar fi! În *nord*, da. Se întoarse spre Doctor Eszterhazy. Fostul nostru şef de echipaj omorâse un linx în nord, pentru că îi prindea toţi curcanii şi...

– Chelner! Eszterhazy atrase privirile tuturor. Coniac pentru toată lumea, comandă el. Lincşii de pe teritoriul Monarhiei au fost daţi uitării. A fost nevoie de comandat încă un rând pentru ca Eszterhazy să poată pleca.

Întors la nr. 33 de pe strada Turkling, el îşi întrebă bibliotecarul, pe Herra Hugo Von Sltski:

– Avem vreo copie a *Celor 12 chei,* de Basil Valentine?

– Avem şi n-avem.

După acest răspuns, dat pe un ton aproape misterios, Von Sltski începu să explice:

– Copia noastră a fost trimisă la legătorie. Aşa cum vă spusesem, era obligatoriu acest lucru. Acum a apărut în presă. Îndrăznesc să spun că putem ieşi din atenţia presei. Dar, vă propun să consultaţi copia din... din...

Îşi roti ochii şi se gândi o clipă.

– Nu din Biblioteca Imperială, acolo nu o au. Iar cea de la Universitate nu este completă.

Îşi roti din nou ochii.

– Există o copie bună în colecţia Bibliotecii Marii Loje. Vă voi da o recomandare către Păstrătorul Volumelor Rare.

Scrise îngrijit câteva cuvinte pe cartea lui de vizită şi desenă un simbol, apoi i-o dădu.

Eszterhazy mulţumi şi plecă gândindu-se cu o oarecare ironie, dar şi amuzat, că exista cel puţin un loc în oraş – în care el se credea liber şi nestânjenit de nimic – unde, chiar şi el... cu cele şapte diplome şi şaisprezece atestate, nu se putea duce cu certitudinea unui succes sigur, fără a fi introdus de cineva care, în acest caz, era chiar propriul său angajat.

Cartea de vizită a fost suficientă pentru a i se permite accesul în încăperile tăcute de la etajul clădirii austere, pe frontispiciul căreia se regăsea acelaşi simbol. Nimeni nu îl împiedică să ajungă la catalog, care consta dintr-o mulţime de volume uriaşe, ordonate pe rafturi, fiecare la locul său. Se descurcă uşor, copie cu atenţie ceea ce văzuse pe unul dintre formularele oferite ca model şi se îndreptă spre pupitrul de servire al bibliotecii. Bărbatul de la acest birou luă formularul cu o mână şi, ţinându-şi ochelarii cu cealaltă, citi cu voce tare, ca un profesor la curs:

– Volumul V din *„Ultima dorinţă şi Testamentul lui Basil Valentine, ADICĂ, Tratat Ştiinţific şi Practic, precum şi cele XII chei şi Anexa referitoare la Marea Piatră a filozofilor Antici."*

Se auzi zgomotul unui scaun târşâit pe podea, cineva tuşi pentru a-şi drege glasul şi întrebă:

– Acesta este Maestrul Mumau? în timp ce un bărbat foarte înalt, foarte slab şi foarte chipeş se apropie încet, venind de la un birou alăturat.

– Nu, nu este, răspunse bibliotecarul.

– Am onoarea de a mă adresa Onorabilului Păstrător al Volumelor Rare? întrebă Eszterhazy, întinzându-i propria carte de vizită – celălalt i-o oferise deja pe a lui.

– *Da-a*, răspunse Păstrătorul, încă uimit de remarcabila întâmplare că cineva l-a recunoscut în calitatea lui oficială. Bună ziua. Credeam că sunteţi altcineva. De obicei, nu avem cereri pentru astfel de cărţi. A-ha. O-ho. Da. Da. *Îl* cunosc foarte bine. Este întemeietorul Lojii celor Trei Coroane. Ştiţi, Loja *mea*.

Aceste ultime afirmaţii se refereau, totuşi, la bibliotecarul lui Eszterhazy, nu la Maestrul Mumau, despre care ar fi vrut să întrebe Eszterhazy, ar fi vrut chiar foarte mult, dar nu era încă momentul. Păstrătorul era foarte amabil, foarte atent; îi oferi lui Eszterhazy un birou alături de el, îi aduse un scaun mai bun (zise el) decât cel care se afla deja acolo, comandă o lampă cu

picior, îi oferi hârtie şi creioane ascuţite, se scuză că cerneala nu era permisă, regretă că nu se putea fuma, îi oferi o cutie cu tutun de mestecat, aduse o listă cu publicaţiile recent achiziţionate şi, nu se ştie cum, înainte ca Eszterhazy să-şi dea seama, Păstrătorul, bibliotecarul asistent şi supraveghetorul de sală se retraseră, lăsându-l, dacă nu singur, cel puţin cu *„Volumul V al Ultimei Dorinţe şi Testamentul lui Basil Valentine“* etc., un volum foarte mare, ros de carii ici şi colo, dar cu paginile încă lizibile. În prefaţă se menţiona, optimist şi încurajator, că orice idee împotriva Sfintei Credinţe Creştine pe care ar fi conţinut-o vreodată cartea a fost îndepărtată, conform Regulii impuse de Consiliul din Trent; data publicării era 1647. Nu era prima ediţie.

Nimic nu l-ar fi încântat mai mult pe Eszterhazy decât să fi putut reciti volumul în întregime, atunci şi acolo. Însă el căuta o referire la un anumit lucru şi s-a întâmplat s-o găsească chiar în prefaţă. *„Phoenix-ul din sud a smuls inima din pieptul fiarei uriaşe din est, fiara din est trebuie deposedată de pielea de dragon, iar aripile ei trebuie frânte, apoi împreună trebuie să se cufunde în Oceanul Sărat şi să revină înfrumuseţat...“*

Confuz şi enigmatic, ca de altfel întregul volum, dar în părerea pe care el şi-o formase despre *„linxul liber din sud“* nu era nimic enigmatic, având în vedere că Băiatul cu siguranţă nu auzise niciodată în viaţa lui de Basil Valentine. Sau despre vreuna dintre scrierile sale.

Ori de Opera lui.

Mânat de un impuls, Eszterhazy luă cu grijă volumul şi îl scutură uşor, uşor, pentru că totuşi era foarte vechi, deşi părea destul de solid. Dintre ultimele pagini alunecă o foaie de hârtie şi, deşi el se grăbi să pună volumul pe masă, foaia căzu pe podea. Era o jumătate dintr-un formular pentru cererea cărţilor, rupt aproape complet; iar pe dosul lui, privirilor lui Eszterhazy li se înfăţişară, scrise de o mână parcă de profesor, cuvintele *„Ora Lege Lege Lege Relege Labora et Invienes“*.

Roagă-te, Citeşte, Citeşte, Citeşte, Reciteşte, Trudeşte şi Vei Găsi.

Gânditor, întoarse foaia pe faţă. Pe formular rămăseseră cuvintele:

au, K. – Heyndrik.

„Registrul Anual al Credincioşilor rezidenţi în Capitala Imperiului, Înregistraţi conform Legii“ etc., fusese cu siguranţă actualizat... odată. Totuşi, Maestrul Karrol-Heyndrik Mumau nu se mutase de când fusese publicat ultima dată acest registru, ceea ce însemna că numele lui îi era cunoscut portarului blocului cu apartamente sărăcăcioase, dar decente.

– Da, Maestrul locuieşte aici, dar are un atelier în vechea Brutărie Spaniolă, unde bănuiesc că se şi află în acest moment.

– Mulţam', domnule.

Fusese odată un Împărat care se căsătorise cu Prinţesa de Castilia. Aceasta s-a petrecut cu mult, mult timp în urmă. Şi trecuseră foarte mulţi ani de când la Brutăria Spaniolă nu se mai scosese din cuptor nici un farduelos sau vreo altă specialitate hispanică de patiserie. Dacă nu ar fi bănuit ce cuvinte trebuiau să alcătuiască literele rămase pe firmament, Eszterhazy nu le-ar fi putut desluşi sensul. Ferestrele murdare aveau perdelele trase şi praful se depusese în strat atât de gros în colţurile uşii de la intrare, încât era îndoielnic că cineva mai folosise uşa aceea, în ultimele decenii. Dar există întotdeauna o „intrare prin spate“. Porni într-acolo şi ciocăni la uşa încadrată într-un zid de cărămidă de un roşu stins.

Uşa se deschise destul de repede.

– Stimate Maestre Mumau, zise Eszterhazy politicos, nu trebuie să mai fabricaţi aur, ştiţi. Chiar nu trebuie. Legea vă interzice.

– Or să mă trimită la galere? şopti acesta.

– Vă promit că nu, răspunse Eszter-

hazy. Niciodată nu promisese ceva fără să fie sigur că se poate ţine de cuvânt.

– Aveam de gând să mă opresc, oricum. Se purta ca un şcolar care fusese prins pe când cocea mere pe lampa Bunsen. Pentru o clipă rămase acolo, în picioare, nehotărât. Apoi continuă: N-aţi vrea să intraţi...? Aţi vrea? Într-adevăr? Vă rog!

Înăuntru se găsea orice obiect pe care se aşteaptă cineva să-l găsească acolo: cuptorul, cazanul, alambicul, pelicanul. Totul se afla acolo. Însă mai era şi ceva ce Eszterhazy nu recunoscu din primul moment. Dându-şi seama, se întoarse, silindu-se să uite cum arată.

– Acea... piesă din echipament, spuse el, gesticulând. *Unealta aceea. Distrugeţi-o.*

Omul scoase un sunet ameninţător, scuipă printre dinţi şi oftă.

– Bine, bine. *Am spus* că n-o să mai continui, nu? Ei bine, aşa va fi. Deci nu mai am nevoie de ea.

– Şi nici nu o să mai faceţi rost de alta la fel.

Se întoarse şi privi încă o dată în jur. Da, brutăria a fost un loc foarte bine ales. Dar Dumnezeu ştie ce ar fi făcut cei de la Monetărie şi cei de la Trezorerie, dacă ar fi ştiut ce s-a copt aici până de curând.

– Ştiţi, eram profesor de chimie la Vechea Şcoală Secundară, zise Mumau. Şi încă unul foarte bun. Până când m-am îmbolnăvit. Părintele Rector a fost foarte amabil cu mine, „Maestre Henk“, mi-a zis, „am convenit să vă dăm o pensie bună, aşa că luaţi-o mai uşor şi nu mai citiţi cărţile acelea groase, auziţi?“ Iar eu am răspuns: „Nu voi mai citi, Părinte Rector.“ Dar, bineînţeles că am mai citit. Şi, desigur, a trebuit să mărturisesc. „Părinte, am citit din nou cărţile acelea groase, pe care mi le-aţi interzis“, i-am spus preotului. Nu era Părintele Rector, doar preotul din parohie, iar el mi-a răspuns, aşa cum face mereu: „Spune de trei ori Tatăl Nostru şi Ave Maria şi nu te mai juca cu viaţa ta.“

Eszterhazy îşi scosese pălăria şi îşi făcea vânt cu ea.

– Dar de ce ai vândut inele şi cercei? întrebă el. *De ce?*

Maestrul Mumau îl privi.

— Aveam nevoie de bani pentru *adevăratul* meu proiect, răspunse. Nu mă interesează aurul, oh, ce pacoste! Aveam doar nevoie de mai mulţi bani, căci pensia nu era chiar aşa de mare, iar mie îmi trebuiau 50 de ducaţi, aşa că am fost nevoit să fabric suficient aur pentru a vinde 100 de inele. Ei bine, acum *am* cei 50 de ducaţi...

Chipul i se lumină exprimând o bucurie cum Eszterhazy aproape că nu mai văzuse niciodată în viaţa lui.

– ...şi pot lucra la *adevăratul* meu proiect.

Eszterhazy aprobă, dând din cap.

– Elixirul vieţii, spuse el, obosit.

– Bineînţeles, elixirul vieţii!

Dintr-o dată, Doctor Eszterhazy nu mai găsi nimic de spus. Căută îndelung în minte şi, în cele din urmă, murmură:

– Informaţi-mă, din când în când.

După câtva timp îi spunea lui Lobats:

– Puteţi considera cazul închis.

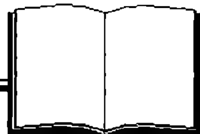
– Aşa credeţi? Aţi reuşit. Bine. Foarte bine. Dar... cel puţin, spuneţi-mi: *de unde avea aurul*?

Eszterhazy răspunse într-o manieră perfect credibilă:

– Era aurul dragonului.

Nu a fost niciodată convins, după aceea, că Lobats îl va ierta vreodată.

Traducere de:
Monica Dumitriu

MIHAELA & CRISTIAN IONESCU

DICȚIONAR SINTETIC DE LITERATURĂ SF

(Urmare din nr. trecut)

ANDERSON, Poul (S.U.A.; n. 25.11.1926 în Pennsylvania): licențiat în fizică la University of Minnesota. Debut în 1947 cu povestirea "Tomorrow's Children", publicată în "Astounding Stories". Deține 7 premii "Hugo" și 3 premii "Nebula". **Scrieri: Ciclul "Guardians of Time"** incluzând cinci povestiri publicate între anii 1954-1959 și, ultima, în 1983: "Time Patrol" (1954) ("Patrula Timpului"); "Brave To Be a King"; "The Only Game in Town"; "Delenda Est" (1953) și "Time Patrolman" (1983) ("Patrula Timpului" publicată sub acest titlu în Ed. "Nemira"; a nu se confunda cu prima povestire publicată sub un titlu identic în C.P.S.F. nr. 343-345 și în "Almanahul Anticipația 1987"). **Ciclul "Agent of the Terran Empire" = "Flandry Saga"**: "Tiger bu the Tail" (1951); "Honorable Enemies" (1951); "The Ambassador of Flesh" (1954); "The Game of Glory" (1958); "A Message in Secret" (1959); "We Claim These Stars" (1959); "Earthman, Go Home!" (1960); "Mayday Orbit" (1961); "Warriors from Nowhere" (1965); "Hunters of the Sky Cave" (1965); "Flandry of Terra" (1965; culegere); "Agent of the Terran Empire" (1965; culegere); "Ensign Flandry" (1966); "The Rebel Worlds" (1969); "A Circus of Hells" (1970); "The Day of Their Return" (1973); "A Knight of Ghosts and Shadows" (1974); "A Stone in Heaven" (1979); "The People of the Wind" (1982); "The Game of Empire" (1985); "A Plague of Masters". **Ciclul "Nicholas van Rijn"**: "War of the Wing-Men" (1958; rev. în 1978 și republicată sub titlul "The Man Who Counts"); "Trader to the Stars" (1964; culegere); "The Trouble Twisters" (1966; culegere); "Satan's World" (1969); "Mirkheim" (1977); "The Earth Book of Stormgate" (1978; culegere). **Seria "Hoka"** (în colaborare cu Gordon R. DICKSON); "Earthman's Burden" (1957; culegere); "Star Prince Charlie" (1975); "Hoka!" (1984; culegere). **Trilogia "Last Viking"**:

"The Golden Horn" (1980); "The Road of the Sea Horse" (1980); "The Sign of the Raven" (1980). **Seria "King of Ys"** (în colaborare cu soţia sa Karen ANDERSON): "Roma Mater" (1986); "Gallicenae" (1987); "Dahut" (1988); "The Dog and the Wolf" (1988). **Alte scrieri:** "Tomorrow's Children" (1947; în 1969 a fost inclusă în povestirea "Twilight World"); "Logic" (1947); "The Star Beast" (1950); "The Helping Hand" (1950); "Ghetto" (1950); "Lord of Thousand Suns" (1951); "Vault of Ages" (1952); "Sam Hall" (1952); "When Half Gods Go" (1953); "Night Piece" (1953); "Three Hearts and Three Lions" (1953); "The Big Rain" (1954); "Brain Wave" (1954) ("Povara cunoaşterii"); "The Broken Sword" (1954; rev. 1971); "The Man Who Came Early" (1955); "The Snows of Ganymede" (1955); "The Long Way Home" (1955); "Star Ways" (1956); "Margin of Profit" (1956); "Superstition" (1956); "The Peace Mongers" (1956); "The Long Remembering" (1956); "Survival Technique" (1956); "Planet of No Return" (1956); "Call Me Joe" (1957); "The Makeshift Rocket" (1958) = "A Bicycle Built for Brew" (1962); "Perrish by the Sword" (1959); "Backwardness" (1959); "Sister Planet" (1959); "The Enemy Stars" (1959); "Sky People" (1959); "War of Two Worlds" (1959); "A Man to My Wounding" (1959); "Virgin Planet" (1959); "The High Crusade" (1960); "Let the Spaceman Beware" (1960); "The Longest Voyage" (1960); "The Golden Slave" (1960); "Murder in Black Letter" (1960); "Rogue Sword" (1960); "A World To Chose" (1960); "Logical Conclusion" (1961); "Progress" (1961); "Waldrop" (1961); "Hiding Place" (1961); "My Object All Sublime" (1961) ("Prea sublima mea misiune"); "Twilight World" (1961); "Orbit Unlimited" (1961); "A Bicycle Built for Brew" (1962) = "The Makeshift Rocket" (1958); "Murder Round" (1962); "The Critique of Impure Reason" (1962); "Epilogue" (1962); "King Who Died" (1962); "After Doomsday" (1962); "Territory" (1963); "Homo Aquaticus" (1963); "No Truce with the Kings" (1963); "Shield" (1963); "The Three Cornered Wheel" (1963); "The Master Key" (1964); "Three Worlds To Conquer" (1964); "Marque and Reprisal" (1965); "Arsenal Port" (1965); "The Star Fox" (1965); "Admirality" (1965); "The Coridors of Time" (1965) ("Coridoarele timpului"); "World Without Stars" (1966); "The Fox, the Dog and the Griffin" (1966); "Trader Team" (1966); "The Trouble Twisters" (1966); "A Sun Invisible" (1966); "Supernova" (1967); "Eutopia" (1967); "Starfag" (1967); "Outpost of Empire" (1967); "The Sharing of Flesh" (1968); "Day of Burning" (1968); "Kirie" (1968) (trad. idem); "Tau Zero" (1968); "Operation Changeling" (1969); "Three Will Be Time" (1969); "Journey's End" (1970); "Birthright" (1970); "The Queen of Air and Darkness" (1971); "The Byworlder" (1971); "Operation Chaos" (1971); "The Dancer of Atlantis" (1971); "Goat Song" (1972); "Wings of Victory" (1972) ("Aripile victoriei"); "Fortune Hunter" (1972); "The Problem of Pain" (1973); "The Pugilist" (1973); "A Season of Forgiveness" (1973); "Lodestar" (1973); "Wingless of Avalon" (1973); "Rescue of Avalon" (1973); "The Merman's Children" (1973); "Hrolf Kraki's Saga" (1973); "A World Named Cleopatra" (1974); "Fire Time" (1974); "Inheritors of Earth" (1974); "How To Be Ethnics in One Easy Lesson" (1974); "The Winter

of World" (1975); "Hunter's Moon" (1978); "The Avatar" (1978); "The Night Face" (1978); "Day of Burning" (1978); "The Devil's Game" (1980); "Conan the Rebel" (1980); "The Saturn Game" (1981); "Cold Victory" (1982); "Starship" (1982); "The Sorrow of Odin the Goth" (1983); "Orion Shall Rise" (1983); "Fortune's Hunter" (1985); "Interloper"; "The Light"; "Gypsy"; "The Martian Crown Jewels"; "The Valgolian"; "The Prospectors"; "Poor Victory"; "Well Coming"; "Space Pirates"; "Prisoners"; "A Midsummer Tempest". **Culegeri:** "Strangers from Earth" (1961); "Un-Man and Other Novellas" (1962); "Time and Stars" (1964); "The Horn of Time" (1968); "Seven Conquests" (1969); "Beyond the Beyond" (1969); "Homeward and Beyond" (1975); "Homebrew" (1976); "The Gods Laughed" (1982); "Conflict" (1983); "The Unicorn Trade" (1984); "Past Times" (1984); "Dialogues with Darkness" (1985); "Space Folk" (1989); "Inconstant Star" (1991). **Eseu (para-SF):** "Is There Life on Other Worlds?" (1963).

ANDERSON, Susan & McINTYRE, Vonda (S.U.A.): **Antologia**: "Beyond Equality" (1976).

ANDERSON, William Charles (S.U.A.; n. 1920): "The Valley of Gods" (1957); "Penelope" (1963); "ADAM M-1" (1964).

ANDIOL, Max (Franţa): "Le paradis des hommes – roman des temps prochains" (1903).

ANDJELCOVICI, Milivoj (Iugoslavia): ("Întoarcerea de pe planeta Ei Bi").

ANDJELKOVIC, Radmilo (Iugoslavia): "Varnica" (1986).

ANDRAE, Johann Valentin (Germania): **Proto-SF:** "Reipublicae Christianopolitanae descriptio" (1619).

ANDRAU, Marianne (Franţa): studii de filosofie; ziaristă. **Scrieri**: "Les faits d'Eiffel" (1958); "La planète Inexistence" (1958); "La rénegate" (1958); "L'Arbre" (1958); "Krispi de Gordevoil" (1958); "Malentendu" (1958); "Quand tout dort" (1958). **Culegere**: "Les faits d'Eiffel" (1958).

ANDREESCU, Dumitru Ştefan (România): ofiţer superior, inginer specializat în domeniul rachetelor şi astronauticii; autor a numeroase lucrări tehnice de specialitate şi de popularizare a cunoştinţelor legate de cucerirea cosmosului. Printre cele din urmă poate fi amintită lucrarea (pseudo) literară: "Vă scriu din gara cosmică" (1959).

ANDREESCU, Mariana (România): scenariul radiofonic "Misiunea cosmonavei Argo-7" (1983).

ANDREEV, Kiril K. (Rusia): **Antologia**: "Novaya signalnaya" (1963). **Studiul**: ("Jules verne – Cele trei existenţe ale lui Jules Verne") (1960).

ANDREI, Martin Mircea (România): "Jocul" (1991).

ANDREI, Petre (România; n. 1891 Brăila – m. 1940; se sinucide în timpul rebeliunii legionare): filósof, sociolog şi om politic. **Eseul**: "Problema fericirii" (1919-1921).

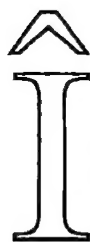
ANDRES, Stefan (Germania; n. 1906 Breitwies – m. ?): "Wir sind Utopia" (1943).

(Continuare în nr. viitor)

DAN D. FARCAŞ

SUNTEM NIŞTE COBAI ?

n urmă cu mai bine de zece ani, frecventam cu regularitate cenaclul „marţienilor", atât de binecunoscutul loc de întâlnire al autorilor SF „consacraţi". Poate cineva îşi va învinge odată inerţia şi va scrie istoria acestor reuniuni, care atrăgeau tot ce avea mai bun fandomul în epoca respectivă, dar, e drept, şi tot soiul de alte persoane... Acum îmi vine în minte doar o mică întâmplare, probabil uitată între timp de toţi ceilalţi, în care unul dintre cei prezenţi, suferind în mod evident de tulburări de comportament, s-a ridicat în picioare, în câteva rânduri, în mod inoportun, întrebând asistenţa cu o voce dramatică – „Dar nu vă daţi seama că suntem nişte *cobai*?".

Atunci l-am liniştit, spunându-i că este o idee *fiction* interesantă, pe care merită s-o pună pe hârtie, deşi eu însumi nu eram câtuşi de puţin de părerea lui. Nu mai ştiu continuarea, dar ştiu că, peste câtva timp, mi-au căzut în mână o seamă de cărţi şi articole în care se relua aceeaşi problemă la modul *nonfiction*: lucrări în care se afirma că omenirea, sau o parte a ei, ar fi, aparent, cobaii unor puteri aflate mult deasupra noastră...

În episoadele trecute ale acestei rubrici am adus eu însumi două argumente în acest sens: înmulţirea neobişnuită a rapoartelor despre răpiri efectuate de OZN-uri şi un raţionament din care reieşea că ar putea exista în Univers multe civilizaţii suficient de bătrâne pentru a putea fi autoarele unui atare fenomen.

Încă din anii şaptezeci, una dintre ipotezele care câştigau teren în explicarea fenomenului OZN şi a tot mai deselor rapoarte privind răpirile, era aşa-numita ipoteză a **grădinii zoologice** *(zoo hypothesis)*. Conform acesteia, Pământul este o imensă rezervaţie naturală, o insulă a Universului, în care viaţa speciilor este lăsată să evolueze în linii mari conform hazardului, cu excepţia unor mici intervenţii, permise, din partea unor „supercivilizaţii". Ca un complement s-a presupus că în zona noastră din Galaxie ar putea exista şi alte rezervaţii similare, pe alte planete, „administrate" de o aceeaşi instanţă.

O martoră a unei răpiri îşi amintea, sub hipnoză, că la bordul unui OZN i s-ar fi spus că „vizitatorii" sunt faţă de noi aproximativ în acelaşi raport în care suntem noi faţă de animalele noastre domestice, ori faţă de cele

dintr-o rezervaţie. Dacă *Ei* fac asupra noastră tot soiul de experimente, acestea nu sunt rezultatul unei invazii tainice, în curs de desfăşurare, sau al unor înţelegeri oneroase la un nivel cvasioficial. Intruşii ne controlează, pur şi simplu, de sute de mii de ani, ca stăpânii pe vitele, sau, de ce nu, pe cobaii lor.

Conform rapoartelor pe care le avem, OZN-urile par să acţioneze cu o extremă discreţie, de preferinţă rar, noaptea târziu, folosind adesea sisteme de camuflaj. Atunci când o persoană este răpită în prezenţa altora, de regulă acestea din urmă sunt aduse într-o stare de „animaţie suspendată" ş.a.m.d. De pildă, un martor a observat într-o noapte un OZN care plutea deasupra unui iaz, aparent cu intenţia de a se aproviziona cu apă. Ori de câte ori trecea un automobil, pe şoseaua de alături, luminile OZN-ului se stingeau, ca apoi să se aprindă din nou. O atare discreţie nu denotă nici teamă, nici o tactică subversivă. Este, pur şi simplu, comportamentul firesc într-o *zonă ocrotită*. Ştim foarte bine noi înşine că în rezervaţiile naturale accesul este permis numai anumitor persoane, iar acestea nu au voie să perturbe viaţa obişnuită a animalelor. Ceea ce nu înseamnă că unele dintre ele nu vor fi însemnate cu coliere conţinând mici emiţatoare, sau că în cazuri justificate nu se va interveni pentru restabilirea echilibrului ecologic, ori că unele exemplare nu vor fi mutate uneori într-o altă rezervaţie etc.

Susan Ramstead, cazul căreia a fost descris de Kevin D. Randle în cartea sa *The UFO Casebook* (1989), îşi va aduce aminte că „vizitatorii" i-au spus, în cursul unei răpiri, că au ales *un număr de persoane drept* **cobai**; vieţile lor sunt urmărite în detaliu. Ei nu pot fi examinaţi îndeaproape zilnic, dar din când în când sunt aduşi la bordul navelor şi, prin anumite procedee, se extrag din ei amintirile intervalului precedent, li se face o examinare fizică, li se iau probe biologice, li se implantează în subconştient anumite mesaje sau comenzi, după care sunt conduşi înapoi acasă. La acest caz se adaugă, desigur, nenumărate altele în care oamenii răpiţi sunt manipulaţi cu detaşare în experimente genetice, medicale etc., fără vreo preocupare pentru discomfortul sau demnitatea lor.

Să ne gândim, însă – şi chirurgul taie în carne vie, pentru binele pacientului său, uneori fără să mai aibă timp să-i ceară consimţământul. Dacă vizitatorii sunt, într-adevăr, stăpânii noştri, n-ar putea avea, între anumite limite, drept de viaţă şi de moarte asupra noastră? Nu ar trebui cumva să ne resemnăm încrezându-ne în înţelepciunea lor şi în faptul că ei înşişi sunt interesaţi să ne octrotească?

Ce or fi gândind oare despre noi animalele dintr-o rezervaţie, dotate cu emiţătoare miniaturale? Ce am zice noi dacă am afla că tigrii dintr-o pădure discută despre dreptul omului de a intra în junglă sau că se întreabă dacă oamenii le vor binele sau răul? Ori, cum spune scriitorul Whitley Strieber în cartea sa *Communion*, ce-o fi gândind oare despre savanţii din laborator maimuţa de experienţă, cu nenumăraţii electrozi înfipţi în creier...

Pe de altă parte, îşi face oare vânătorul probleme pentru căprioarele ucise în pădure? sau spectatorii coridei suferă oare pentru taurii ucişi în arenă, pentru a satisface pofta de sânge şi de bărbătească, violentă, confruntare? Dar, mai ales, îşi face cineva probleme că viţelul sau porcul sau mielul, pe care până ieri i-am înconjurat cu o anumită afecţiune, azi îi ucidem? Să nu uităm că aceste animale, oricât ar fi de inferioare în raport cu noi, nu sunt total lipsite de o anumită înţelegere a lumii; ele ne recunosc, poate unele ajung chiar să creadă, în felul lor, în bunătatea noastră înainte de a ajunge la cuţit. În relaţiile cu animalele de laborator, nici noi nu ne facem probleme, de pildă, când unei broaşte i se distruge măduva spinării, ca apoi, fiind paralizată, să fie disecată pe viu, pentru a arăta studenţilor cum îi bate inima. Nimeni nu va protesta dacă unor şoareci le producem leziuni canceroase pentru a testa apoi eficacitatea unor remedii ş.a.m.d.

Un pacient al Dr. Edith Fiore, numit *James*, şi-a reamintit sub hipnoză că, răpit fiind, i s-au luat probe de sânge şi i s-au făcut şi alte investigaţii, după care vizitatorii i-au spus că se minunează cum de mai este în viaţă, având în vedere că în urmă cu douăzeci de ani tot ei i-au inoculat un virus care pentru *Ei* este mortal, fără excepţie...

Acum se gândeau să-l încrucişeze pe James cu specia lor, pentru a crea urmaşi rezistenţi la virusul respectiv...

Suntem trataţi cumva şi noi, uneori, ca nişte animale de laborator? Iar dacă nu rezistăm tratamentului... *asta e* !?

Putem accepta o atare ipoteză? Părerea mea este că *da şi nu*. Cred că există suficiente indicii pentru a afirma, cu o probabilitate rezonabil de mare, că *cineva ne controlează*. În acelaşi timp, însă, este puţin probabil să fim consideraţi *doar* nişte animale de reproducere sau nişte cobai pentru experimente medicale, ori, să zicem, subiect de amuzament al unor fiinţe mai evoluate. Este destul de plauzibil ca *de la diferiţi oameni să se aştepte aporturi diferite*. Ne putem întreba, în acest sens, oare adevărata ştiinţă, adevărata artă se creează pe alte tărâmuri, iar ceea ce produc pământenii sunt doar palide ecouri ale acestora, primite prin canalele inspiraţiei ori ale intuiţiei? Sau mai degrabă creaţia noastră este autentic originală şi poate surprinde şi bucura până şi Divinitatea? Îmi place să cred că este mai adevărată a doua imagine. În acest caz, s-ar putea să nu avem *acces* la ştiinţa şi la arta sferelor de deasupra noastră tocmai pentru a fi determinaţi să creăm *ştiinţa, arta şi morala noastră,* în toată originalitatea lor.

Această cerinţă a originalităţii implică, o dată în plus, neintervenţia. Deci, în conformitate cu cele de mai sus, pământenilor li se recunoaşte dreptul de a-şi crea şi consolida propria civilizaţie, diferită de cea a altor inteligenţe din Univers. Dar, în acelaşi timp, se pare că li se conferă şi riscul de a se nimici în întregime dacă nu sunt suficient de înţelepţi să evite capcanele de la intersecţia dintre noile tehnologii distructive şi spiritul războinic sau răzbunător, aţâţat de fanatismul ideologic, religios, naţionalist etc., ori dintre noile găselniţe ştiinţifice, de tipul biotehnologiilor şi iresponsabilitatea câştigului cu orice preţ. Aş vrea să mă înşel, însă mă obsedează uneori imaginea de coşmar a unor zeităţi olimpiene punând pariuri pe capul nostru, fără a interveni să oprească degetul care ar vrea să apese pe butonul roşu.

O ANTICIPAŢIE PENTRU 1997

Graţie efectelor speciale, filmele science fiction cunosc un succes pe care l-au avut numai la sfârşitul anilor '70, iar bugetele de filmare sunt de-a dreptul colosale (100 de milioane $ nu mai reprezintă mare lucru). Cei mai fericiţi sunt, desigur fanii SF. Turnările pentru premierele anului viitor sunt în plină desfăşurare, multe fiind în stadiul montajului.

Iată o listă parţială a filmelor SF pe care le veţi vedea în 1997. Subiectele sunt destul de vagi, întrucât producătorii ţin totul sub cheie. Titlurile pot cunoaşte modificări.

Lumea pierdută (The Lost World), regia: Steven Spielberg. Dinozauri, eroi buni şi răi. Se bazează pe urmarea scrisă de Michael Crichton la „Jurassic Park". Supriza o constituie reapariţia personajului jucat de Jeff Goldblum, care murise în primul roman.

Batman şi Robin (Batman and Robin), regia: Joel Schumacher. Aventurile lui Batman, Robin şi Batgirl împotriva a doi criminali ucigaşi, Mr.Freeze şi Poison Ivy, jucaţi de Arnold Schwarzenegger şi Uma Thurman. Noul Batman este George Clooney, iar Batgirl e Alicia Silverstone.

Alien 4: Reînvierea (Alien 4: Ressurection), regia: Jean-Pierre Jeunet. Cu Sigourney Weaver readusă la viaţă şi Winona Ryder în rolul unei androide.

Infanteria stelară (Starship Troopers), regia Paul Verhoeven. Majoritatea actorilor sunt necunoscuţi, iar Verhoeven (care, dacă aţi uitat, a mai regizat *RoboCop, Total Recall* şi *Basic Instinct*) declară plin de mândrie că este un film cu monştri.

Oameni în negru (Men in Black), regia Barry Sonnenfeld. O comedie (?) retro cu Will Smith şi Tommy Lee Jones care urmăresc criminali extratereştri.

Contact, regia Robert Zemeckis, după romanul omonim al lui Carl Sagan, cu Jodie Foster în rolul astronomului care descifrează un semnal din cosmos şi pleacă într-o navă.

Mihai-Dan Pavelescu

ADINA LIPAI. Deocamdată nu pot decât să repet îndemnul anterior: Mai trimite.

PAUL TINTISAN, str. Arieş, nr.1, bl.50, apt. 39, Mediaş, 3125, jud. Sibiu caută numerele 1-5, 8-10, 15, 16, 18, 25, 59, 69, 76 din colecţia *Nautilus* a Editurii Nemira, *Ira Melanox* de Serge Brussolo şi Jurnalele 7-10 ale seriei *Star Trek*. Referitor la „Visul" este amuzant în mod asociativ, fiind în realitate nu o povestire, ci un simplu manifest/ eseu (?) pro-horror. (Poate în „Hyde Park"...)

ALECU MARIUS. Să fiu sincer, preferam umorul şi optimismul din textele mai vechi...

FELIX CHRYSLER/ COSTIN ROBERT. Desenul este bun (după gustul meu, de neprofesionist). În privinţa lui „Joc de culise" l-am abandonat imediat după paginile „împrumutate" din Chandler. Am reţinut „Ultima confruntare" pentru un număr al revistei de factura respectivă.

DARIE CRISTEA. Ideea din „Ziua schimbării" nu-i rea (n-am zis originală!), dar este tratată cu multă superficialitate - se poate extrapola mult mai ingenios. „Facerea lumii" s-ar dori o parabolă, însă lasă impresia unui hibrid F-SF eşuat.

MANEA MARIUS. Ideile şi intenţiile exprimate în scrisoare sunt interesante. Din păcate, transpunerea lor literară suferă de o „naivitate" pe care n-o pot pune decât pe seama unui bagaj insuficient de lecturi.

DESPINA PASARE. Întârzierile se datorează sistemului de evaluare utilizat de redactor. Apariţia unor texte mai bune (subiectiv vorbind!) le impun pe acestea celor deja reţinute, cu „vechi state de serviciu".

Mihai-Dan Pavelescu

ANUNŢ !

Stimaţi iubitori ai literaturii imaginarului! Dând curs sugestiilor exprimate în scrisorile cititorilor, redacţia revistei *Anticipaţia* organizează un concurs pentru romane scurte (100 – 140 de pagini dactilografiate la 2 rânduri – cu 2000 de semne pe filă), având ca tematică science-fiction-ul şi genurile conexe.

Lucrarea premiată va fi publicată în revistă, de-a lungul câtorva episoade, autorul bucurându-se şi de toate drepturile băneşti aferente.

Termenul limită de trimitere a textelor la redacţie este 30 iunie 1997.

Redacţia